

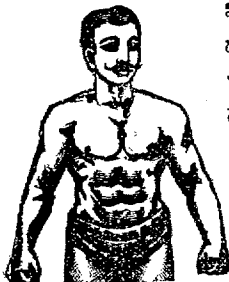
30929 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 16 వ తేది శనివారము } No. 264
సంపుటము. ౪. } పింగళనామ సంవత్సర మాఘమాస శుద్ధ షష్ఠి. } సంచిక ౨౬౪

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయ్యకాంత మార్గము.

ఈ లేహ్యము, మార్గము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ వనమూలిక లతో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, మార్గములచే సర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున ముఖ్యసంబంధమైన నెక రోగములచే యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు.

అట్టివారి కిది జీవతావధిప్రసాదము. దీనిని సేవించినర క్తముకుశ్రమై, పుష్టి విచ్చి నరములకు పటుత్వమును కలుగ జేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు సేవించు లేహ్యము, ద్రావకముగల నెట్టు 2-కి 3-8-0
24 దినములు సేవించగల నెట్టు 1-కి 1-12-0
1 నెట్టుకు పోటీజీ 0-4-0. 2 నెట్టు కొనువారలకు పోటీజీ ఇవాల. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. వేంకటేశమేస్త్రి వీధి, సామంతులపేట, మదరాసు.

WANTED.

A graduate, preferably trained and strong in English, to teach Telugu in the College Department, State salary required. Apply to Principal: A. E. L. M. College, 1077 Guntur.

HOME RULE SARIS.

A SPECIALITY CLOSE TEXTURE
8 Yards Rs. 9 with lace Rs. 12/
9 Yards Rs. 9/8 " Rs. 12/8
VALADY VAIDYANATHA IYER.
44, Akbar Sahib Street.
Triplicane, Madras.
(1074)

యుద్ధపటములు గల పుస్తకము ఇనాము.
ప్రసిద్ధిజెందిన రాజవైద్య పండిత ఎమ్. కె. శేషచా ర్యులవారి సకలవిధ జ్వరములను సంహరించగల జ్వరమురారి అను మూత్రల సీసా 1 తెప్పించుకొనువారికి వై పుస్తకము ఇనాము. 12 మూత్రలు గల సీసా వెల 0-14-0. (416)
ధర్మవైద్యశాల, 2/104 నారాయణ మొదలివీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని రోగములకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పిల బార

దోలును. వాయువు

పోట్ల పోగొట్టును.

నువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమును

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, (ఫిరోజ్, బాంబాయి,

} 6, రంజిత్ వీధి, మద్రాసు.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

“ఎలెక్ట్రా” వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైనకాలములో తమ సంకేతిక స్థలములకు పోగలరు.

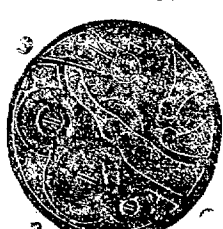
“ఎలెక్ట్రా” (1049)

ఎలెక్ట్రా లివన నడక

చాల దివ్యముగనుండును.

గడియారమంతయు శ్రేష్ఠమైన

పరికరములతో చేయబడినది.

తెన్నలో 1914 సం॥న జరిగిన జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గ్యాలెట్రీ స్వీసు ఎలెక్ట్రా వాచికి గొప్పబహుమతి (గ్యాలెట్రీ ప్రీమియ) ఒకసంబడినది. గొప్ప బహుమానము.

గ్యాలెట్రీ కంపెనీ, స్విస్ మేడు.

సమృద్ధమైన గడియారములు, చౌక ధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతివోటున దొరకును.

ఏజంట్లు: జి. ఇ. సంవత్తుశెట్టి అండుకో, ఎస్.ప్లనేడు, మదరాసు.

always go to the best & The best will be Cheapest.

OUR WORLD RENOWNED Otto-Parastan (Regd.)

It is best in fragrance long in lasting and giving pleasant smell to user and who are near. Try once.

Price :- 1/2 oz. 2 Dram
Rs. 2 Rs. 1-4
1 1/2 Dm. 1 Dm. 1/2 Dm.
Re 1 As. 12 As. 8
Nickle Top As. 8 Nickle
case As. 10 Samplas As. 2
Cards 1 anna Postage extra.

Also please try PARASTAN HAIR OIL—(Regd)
(Guaranteed to be free from Mineral Oils)

BEST FOR HAIR GROWING.

Price Re. 1 Postage extra.

Ask for our Whole Sale Price List.

Sole Manufacturers:—

THE PARASTAN PERFUMERY Co.,
No. 1 Pydhonie Bombay 3.

ఒక ఏకముఖి రుద్రాక్ష, రెండు గోరీకంకర రుద్రాక్షములు ప్రత ప్రదేశాని అమృతముకను సిద్ధముగనున్నవి. ఇవి టాకరు కంపెనీయందు మార్చి ఆఖరువరకు నుంచబడును. వీటి మహత్వము సకలజనులకు విదితమైయున్నది. నవరత్నములను లక్ష రూప్యముల నిచ్చియైనను సంపాదించు వచ్చు గాని ఏకముఖి రుద్రాక్షములను సంపాదించుట దుర్లభము. వలయువారు టాకరుకంపెనీ, మాంటుకోర్డోనకు పోయి చూచి ధరలను నిర్ణయించు కొనవచ్చును.

ఆత్మబిజ్ఞాన

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

కయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన కాశ్మీర చర్చ గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.వి.

విష్ణువైఖా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.

ఉద్ధవశ్రీకా కావ్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

K. B. JOSHI & Co,

321, Hornby Road Fort,

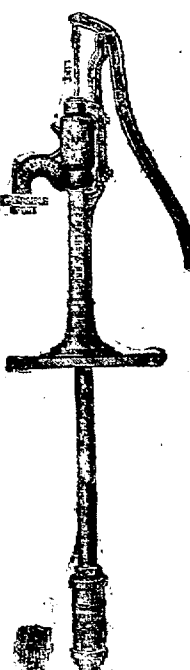
BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

OTTO DILBAHAR
Regd.

THE
PERFUME OF ORIENTALS
DELIGHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగు నువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగు నువాసనగలది. అల్పాహారముగాని, వారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పువ్వుసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని చిరుపులు చిలుకరించినచో, మనోహరమగు నువాసన నిన్ను లభించును.

ఈ క్రింది పరిమాణములు సీసాలలో నుండును.

బస్మ పైజా (అర్రాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
కర్పూరము పైజా 1-ర్రాం	"	0-12-0
పేరాక పైజా 2 "	"	1-4-0
కర్పూరము 4 " లేక 1/2 ట్రాన్సు "	"	2-0-0

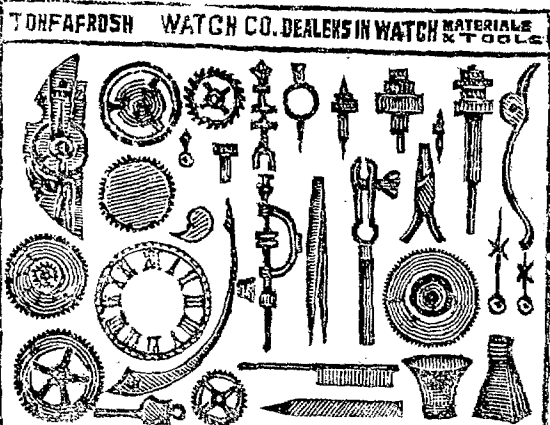
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పత్తెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులొను దొరకును, దీనికి అనేకమగు సలహాపెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై నను, కార్డుపై నను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ ట్రాన్సు సలహాపెట్టు పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవాటికి ప్రాసినచో ఆటో దిల్ బహార్ నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

హాల్ ఏజంట్స్ ఇంస్టిట్యూట్ డ్రగ్ అండ్ టెక్నికల్ కో; నెం. 109, బొంబాయి.

కౌటలాగు
ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH CO. DEALERS IN WATCH MATERIALS

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.
(821) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

నుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి 28 తేదిలోపు అమృతాంజనము డిఫావారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. క కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలుగకుండుటకు త్వరపడట యుక్తము.

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-కి 0-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధము

చక్కని డబ్బీలో పెల రు. 0-8-0; డబ్బా 1-కి రు. 5-4-0.

బొంబాయి ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేకోడ్, బొంబాయి. 6, తంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

కీర్తికేసులయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్రము

రంగుల చిత్ర పటము

డబ్బీ 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్స్ 212 మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యే దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వామి ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.

పెల రు. 1-8-0. పోస్టేజీ పేజులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

1020

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను నేమింపండి. దీనిని నేమించిన యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేష బలము, ఆకలి ఎక్కువ మొదలయినవి. కలుగును. స్వప్న పులితము, ధాతువు మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమూత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానును. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అనేకమగు రంగోస్, పింగాణ్, సిలోస్, ఆక్సికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపుత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హతాస్థాంపును పంపినచో బహుమాన పుత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి వైకృతపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో శోభ్యమాలముగా పొందవచ్చును. పొగ్గులును కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాన పుత్రిక పార్శ్వలలో పంపబడును. ఏకెంటులు కావలసియున్నది. 15 తులాలు తేబ్బీ పెల రు. 2-0-0. కపాలఖర్చు 1-4 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(691)

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

వండితులవారి సిద్ధాపధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పత్తైనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింపబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే క క; బర్మా, సిలో, మలియన్, గోవా, ఫీజి, బెల్జిం, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మియింట నన్ను యెడల, మాటికి వైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శిశులము, శిశువాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపధము శేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కిర్మాటక మాలికలనుండియు యాపధములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసా యందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపుత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 280 మాత్రమున సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల బొకసారి తెప్పించిరిన బహుల ఖర్చుతోచేరి రు. 1-8-0

12 సీసాల బొకసారి కొనిన 2-12-0

25 సీసాల బొకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్త రోగములకు మానకర్త ఆయుర్వేద సిద్ధాపధములు దొరకును.

గొనుము: శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మూవద్దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడెచ్చు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండ్సు కంపెనీ.
(52) 21, హమ్మం పేడి, బొంబాయి.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు

ప్రజాభిప్రాయములు

అయ్యో,

స్వపరిపాలనా సౌకర్యమునకు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము మూలాధారమును ప్రాణభూతము నని యాంధ్రుల యభిప్రాయమైయున్నది. ఆంధ్రీయచాసభ యీ తీర్మానమును అత్యుత్సాహముతో నామోదించుచున్నది. అన్యజాతీయులు గూడ విమతనరాజ్యాంగపద్ధతిని జాతీయతత్వపునరుజ్జీవమున కీ ముఖ్య సంస్కరణము హేతుభూత మని గ్రహించి యీవిషయమున నాందోళనము గావించుచున్నవి. వికాస దృష్టి గల నాయకులందఱును పాశ్చాత్యపండితకోమణుల సేతులును భావిభారత మహోదయ ప్రాప్తికి ముఖ్యముగ నీసంస్కరణము కలయునని నొక్కిరక్కానించియుండిరి. ఇట్టి విషయములలో కర్మగామియపరాధ మేమో తెలియరావచ్చును. తీర్మానము వివిధవిధముల ఖండింపబడింది. కర్మగామి స్వదేశమున మెప్పుడయ్యగోరి తీర్మానముజచ్చి రనియు నాంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము గావలసిన పాత్రాభ్యుసభను గాతీయవెట్టుచేల యనియును ఉత్తమ సభ్యతా దూరములగు నీమొదలగు నల్పప్రసంగములు గూడ చేయబడినవి. పరిభ్రష్టమువారు ఆత్మీయవిభాన విశేషమున తలపభూతము బూనిరి. నిరంకుశముగా వాదోపవాదములు జరిగినవి. కాని భారతనాయకులలో ననేకులు దీని ప్రాముఖ్యమును బాగుగ పరిగణించినట్లుల దోచును. భారతజాతీయ జీవనము ప్రప్రథమమున పాశ్చాత్య వశిక్యంపు ప్రతిపాదితము గాదు. ప్రాచీన భారతీయ సభ్యతా గౌరవము పాశ్చాత్య దేశీయ నాగైతానుకరణము కాదు. స్వయం ప్రరణమున భారతజ్యోతిర్దిక్కులు వికట్టిల్లగ నాత్మీయ ప్రభావ్యుటల బలపును తేజస్వియ యగుముల దాటి నేటికిని విరాజిల్లుచు న్నుది. అపరిచ్ఛిన్న చగు భారతీజాతీయంతరాత్మ ప్రత్యేక వ్యక్తులయందు ప్రతిఫలించుచు వారి దిక్పర్యవ్యాప్తియులుగ వెలుంగ జేయుచున్నది. అభినవోన్మేషమున నాస్మికాత్మోత్సాహముగాంచిన భారతీయులందఱును నిర్మలదృష్టి భావి భారత మహోదయమును తమ హృదయముల దిలకించి యఖండాందపరమమైయున్నవార. ఇటులండ నీతీర్మానము దేశచారి యుద్ధ మనియు జాతీయ జీవన ప్రతిరోధక మనియు కొందఱు అట్లులొ ప్రకటించిరి. దేశచారిత్రియ నాంగ్ల పరిపాలనమున వశిక్యత్రయముల ననుసరించి ఘనాక్షర న్యాయమున కేర్పడిన రాష్ట్రవిభాగము లనివార్యమై గాని గుణసంపన్నము లనియు ననుబంధునిమాబద్ధము లనియు వాదములు సలుపబడినవి. భాషాబద్ధ మైతి మూర్తియు సాంఘిక జీవనమునకు మూలసూత్రము గాదనియు సాంఘికాభివృద్ధిని రాజకీయ వ్యవహార పురోగమమునకును ఇతరములగు దృఢతరములయిన ఆవంధములు గల వనియు పండితోక్తములు ప్రచండవాదములు సలిపిరి. పాశ్చాత్య ప్రతిష్ఠాపన విధానములందును, పాశ్చాత్య విద్యుల యందును అవికంపిత విశ్వాసముగల భారత సోదరుల కొక విజృంభిని మాత్ర మొసంగుదము. సత్యజేద మని కీర్తింపబడు క్రైస్తవజేదమున కొక పురాణగాధ గలదు. అది యెద్దియన పూర్వకాలమున మానవులు స్వర్గారోహణమునకు కులభేద మార్గము నన్వేషించుటయందు దీక్షితులయి, వేదికల నగరమున నిగి నొలుయునంధ మును నెలకొల్పి బూని రనియును, అట్టికట్టడము పూర్తియగుచో ప్రతిమనుజుడును మిటికైకైకై భగవంతుని పాదపీఠ జేరుననియును నిరవమ మాయాసమనియు దగు భగవంతుడిట్టి కార్యము కొనసాగకుండ వివిధభాషల నప్పుడు సృజించె ననియును భాషావైకల్యమున నన్వేష్యక్రియా వ్యాపారసంఘటనము సమకూఱక తుద కా పనినిలిచిపోయె ననియు తదాదిగ వెల్లకొనలు జాతమైన వనియు నుదహరింపబడినది. భాషాబద్ధమైతికలన మానవులు స్వర్గమునకు గూడ మెట్లు గట్టెదరనుభీతిని భగవంతు డట్టి మైత్రిని విడగొట్టెనట. భాషాసామర్థ్యమునకు జేలొకడు దృష్టాంతము నన్వేషించవలసియు. పాశ్చాత్య సోపాననిత్యానియనకు భాషా మైత్రియే ముఖ్య సాధనము; జాతీయజీవనమునకు ప్రతిభూమిగాక పోషక భూమిగును. క్రైస్తవికానియన జాతీయంతరాత్మ ప్రత్యక్షిల్లుచు గాని మంద తెలుసున గుఱజేరదు. భారతభూభాగభారత మగు నుచో ప్రవాహుని కంఠవర్షిని యీవలయునకు వ్యతిరేకముగా బలిగెను. కంఠవేగ బహిష్కరణలగు కంఠభాషాభారము గల ప్రాంత

ములు కంఠసమ్మేళనము గావలయు నని కోరుట యేమై స్వనమున తీర్మాన ప్రాధికము నుద్ఘోషించుచునే యున్నది. రవీంద్రనాథుని ముఖనిస్సృత మగు భాషాసరస్వతి కేష్ట బ్రహ్మయ్యుక్త యనంతకీర్తిని ప్రకటించుచునే యున్నది. ఆసేతు జీత నగపర్యంతము భారతీయుల మాతృభూమి పరంకుల గావించి యున్నట్లు నిజహృస్యోజ పీఠము నలంకరించి యున్న మాతృదేశము దివ్యరూప సంవర్ణనమును బ్రసాదించిన 'వందమాతల' మృదు దివ్యగీత వాణీప్రభావమున కీ సమన్వయవాదమైయున్నది. ఉత్కల గౌడ మహా రాష్ట్ర కర్ణాట కాంధ్రవిషయముల ప్రతిభను లీచుచు బ్రసరించుచున్న యది యాయకలంక భాషాజీవన ప్రాగల్భ్యమే. కావున భారతీయులందఱును దేశోద్ధరణమునకును పినూత్న రాజ్యాంగనిర్మాణ సౌత్వమునకును ఉత్తమ సామర్థ్య సోపాననిత్యాని సోలభ్యమునకును మూలధారముగ నీయు నుత్తమసంస్కరణమును వాఙ్మయమయే ముఖ్యనిధియై యున్నది. శ్రీయత కర్మగామి దృఢచిత్తులయి యీ తీర్మానమును నెలకొల్పి కాశ్యోకీర్తిని గడించుకొనిరి. భారతాభివృద్ధియులు ఫలించు గాత! వికాసపట్టణము, ప్రభుల లక్ష్మీవరసింహము.

ప్రచుర 15-వ తేది.
వ త్రి కా భి ప్రాయ ము లు
“మైబూర్ను” వ త్రి క.

కా.న.స.సభలో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజన తీర్మానము నుపపాదించుటకు ప్రోత్సాహము కర్మగామి దానిని సువరించిరా తేదా అను విషయమును తెలిసికొన మాకు కుతూహలములే దు. ఈతీర్మానము చెందు భాగములగు విభజింపరచ్చును. అందొకభాగమున, స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనా విజయమునకై సాధ్యమైనంతవరకు పునర్విభజనము గావించు టవరమని కర్మగామి సూచించియున్నాడు. ద్వితీయభాగమున, మీ భాషా ప్రయుక్తముగ నిట్టి రాష్ట్రనిర్మాణమును చేయవలెనని కోరి యున్నాడు. ఈవిషయమై జరిగిన చర్చను గూర్చి తంతిమాలమున మాకు జేసిన సందేశములబట్టిమాడ ప్రథమభాగము నెక రుచు గుర్తించినట్లే గానరావచ్చును. ఈతీర్మానము సుప్రజ్ఞాముగ నుపపాదించబడినయెడల యెవరికిని ఆశ్చర్యముగలుగజాలదు ఏలనన, యీతీర్మానచర్చయందు పాల్గొనిన వాగ్దోహము కాంగ్రెసు, లీగు సంస్కరణ ప్రజాభివృద్ధి సంస్థలము చేతుతోడ్పడిన ప్రముఖులే. ప్రతిరాష్ట్రముకు యొక గవర్నరు అధికారము క్రింద నుండవలెననియు, అందొక కార్యనిర్వాహక సభ నియమితిము కావలెననియు కాంగ్రెసు, లీగు సంస్కరణ విధానమే నుడవుచున్నది. ఇందు మూలమున చిన్న రాష్ట్రములు పెద్ద రాష్ట్రములతో ఏమితిలేము కావలెననియు, లేక కొన్ని భాగముల తేల్చి, అనంతరం పెద్ద రాష్ట్రముగ నేర్పడినయెడల యొక గవర్నరు అధికారమున పాలితము గావలెననియు తెల్లచుటలేదా? కాని, యీముఖ్య విషయమును మన కాంగ్రెసు నాయకు లెవరును యీ తీర్మాన చర్చయందు వాదించినట్లు తోచదు. ఈ తీర్మాన ద్వితీయభాగము ప్రథమభాగమును సంపూర్ణముగ మరుగు పరచినట్లుపాఠంబలసి యున్నది. ఈ భాగము మిగుల తీక్రమగు చర్చకు బాలకునని మేము అనుకొంటిమి. మా అభిప్రాయము సరణముగనే జరిగినది. మదరాసునుండి వచ్చిన యొక సభ్యుడు దక్క యితరులందరు యీ తీర్మానమును తీక్రమగ ఖండించిరి. తుట్టుకుద కీ తీర్మాన చుంగీకృతిము కాతేను.

“బెంగాలీ” వ త్రి క.
కర్మగామి తీర్మానము మిగుల విశులముగ నుండుటచే నామోదితము గాతేను. మరియు, ఈ సమయమున రాష్ట్రపు నిర్మిర్యాణ సమస్యచర్చలన, కాధ్యతాయితముగు ప్రభుత్వము మన హస్తగత చుటకు దుగ్గభయగునని భారతీయ సభ్యులు తలంచుటయే యీ తీర్మానాపజయమునకు ముఖ్య కారణము. ఈ దేశమున పరివృత్తముగా నున్న రాజకీయ సమస్యచర్చకు కాంతివాతావరణ మత్యవసరమగు నీ సమయమున నీ తీర్మానము ప్రజలలో ప్రబలమగు కక్షలను వృద్ధి నొందించునని యొక మాన నీ య గు ధ్యులు ప లి కి న పటాటలు సత్యములు. కావున మన మిట్టి తరుణమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము క్రమక్రమముగ మనకు లభించు సాధనముల యోచించుటయందే మన సర్వ శక్తులకేంద్రీకరింపవలసి యుండుటచే, యితర సమన్వయంత సంధర్భములైనను, ప్రధానవిషయము మరుగు పరుపరా దని యెల్లరును గుర్తించి, వారి కిష్టము ప్రాముఖ్యము నొనగ రాదని మా అభిప్రాయము. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము స్వపరిపాలనా విజయమునకు చాలవరకు తోడ్పడు ననుమాట సత్యమే! కాని, అది స్వపరిపాలనమున కత్యవసరమనిగాని, స్వపరిపాలనమునకు పూర్వమే క్రియామరూపము దాల్చురలే ననిగాని చెప్పవీలలేదు. విరోధాఖండమున భాషాయందును, జాతీయందును, మతమునందును భిన్నులగు ప్రజలు ప్రజా ప్రాతినిధ్య ప్రతిష్ఠాపనముల ననుభవించుచున్నార. అట్టిరీత్యా హంగేరి, టర్కీ మున్నగు దేశములలో మాడ నిట్టి పరిస్థితులే గానవచ్చుచున్నవి.

యావద్భారత హైందవ సభ—సభా సమావేశము లంతమైనవి. ప్రభుభక్తిని చూపుచు నొక తీర్మానమును, ఆంగ్లేయులకు విజయము కలుగవలయునని చేకొని తీర్మానము నొనరింపబడింది. హైందవులును మహమ్మదీయులు నిటీసల మతసంబంధమున పోరాడుకొని యున్నాడు. అట్టి వైరము క్రేమస్కరము గాదు గాన ఉధి యులు అన్వేష్యమును మెలగ వలసినదనియు, అధిక రులుగూడ ఉభయ తిముల వారి ప్రతినిధులతోడ కలసి పనిచేయువలసినదనియు సభాపతి తీర్మానించిరి. ఇంకను అనేకమగు తీర్మానములు జరుపబడినట్లు అలచాబాదునుండి తెలియ వచ్చుచున్నది.

నోటీసు. (1072)
ప్రొద్దుటూరు డిప్యూటీ మునిసిఫ్ కోర్టు
1917 న. 2 అ నెం. 242
నాది } ప్రతివాదులు
కొణకల రామచంద్రారెడ్డి } క. బా. కృష్ణారావు కన్వెరాలు
ఈ నెంబరులో 1 ప్రతివాదియైన కంబా కృష్ణారావుకు నైజాముస్టేటు ఓరంగజీల్లా ఇల్లెంబాడు తాలూకు కనభా ఇల్లెంబాడు గ్రామమునకు సర్దుకులు పలమారు ప. పి. న్ని తోరకయన్నుని. ఈ దావా ఈ ఫిబ్రవరి 20 తేదీ నాయదా జేయబడి యున్నది. ప్రతివాది కృష్ణారావు ఈ దావాలో అన సరు దాఖలు చేయవలసినట్లుయితే ఆ తేదీన దాఖలు చేసికో వచ్చునని తెలియవలసినది.
N. NARASINGA ROW, B. A.,
2-2-18
Pleader for Plaintiff.

వైగుభయము లేదు.
వైద్యరత్న కండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
వైగు వైగు (1045)
ని వార కౌషధములు
మా మందులు గడచిన ఇరువది వత్సరములుగ ఇండియా, సర్కా, సిలోజా దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక వైగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన
వైగు సోకదు.
హైదరాబాదు నుండి 6 కౌన్సులు బుడ్డి ౧-౩ రూ ౧-౦-౦ | కేకభాగ్యపురం 1 కౌన్సు బుడ్డి ౧-౩ రూ ౦-౧-౦-౦
డిల్లీ ౪ " " ౦-౧-౦-౦ | డిల్లీ ౩ " " ౦-౧-౦-౦
పాక్లింగు పోస్ట్ జేలు. హైదరాబాద్ మాన్సిల్ క్యాటల్ గుడిరెవెన్యూ కలెక్టరేట్.
తండ్రి వివాదియులు "వంశీక" మదరాస్.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పకావీధి, డి. టి. మదరాసు

ప్రజాభిప్రాయములు

రెజిస్ట్రార్ డివిజన్ లో కాంగ్రెసు కమిటీ.

ఆయా.

ఈ కాంగ్రెసు కమిటీవారు 27-8-17 తేదీ మొదలు కేటికి ఒక్కొక్కరికి రూ॥ 30/ల వంతున తీరముమీద ఇద్దరు సలహాదారులను ఏర్పాటు చేసి యున్నారు. వీరు రెజిస్ట్రార్ డివిజన్ లో జరిగిన అవసరాంధ్ర మహాసభ, ఆదిత్యం మహాసభ, దేశపూరిత బ్రాహ్మణ మహాసభ, ఆయుర్వేద మహాసభల ఏర్పాటులలో తోడ్పడుటయే గాక రియూనియన్ లో జరిగిన రెజిస్ట్రార్ డివిజన్ తాలూకా సభయొక్కయు సందిగామలో జరిగిన సందిగామ తిరువూరు తాలూకాసభ యొక్కయు తేలప్రోలులో జరిగిన నూజివీడు తాలూకాసభ యొక్కయు ఏర్పాటులు చేసినారు. 1917 సం॥ డిసెంబరు వరకు ఇద్దరు గ్రామములలో ఉపన్యాసములిచ్చి గ్రామసంఘములను స్థాపించియున్నారు. 1918 సం॥ జనవరి నుండి వీరిలో మొదటగ నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు తేనాలి తాలూకాలో నిమ్మలూరుగ్రామము కొరకై పనిచేయుటకు వెళ్లినారు. ప్రస్తుతము తిక్కనవారిగారి ఉపన్యాసమును బహుశా గ్రామములలో మే మా కాంగ్రెసు కమిటీలవలన పనిచేయుచున్నారు. ఇంత వరకుండి గ్రామములలో గ్రామ సంఘములను గ్రంథాలయమును వీరివలన స్థాపించబడినది.

సందిగామ తాలూకాలోని తోటరావులపాడు, చింతలపాడు, కమ్మవారిపాలెం, రామవారిపాలెం, కంచల, చందల్లపాడు, కేములపల్లి అగ్రహారం, కుర్లపాడు, పెండేల, కోనాయపాలెం, నూజివీడు తాలూకా, ముడునూరు, కాటూరు, బొక్కతాడు, కామవూరు, జగన్నాథపూరు అగ్రహారం, జక్కలనక్కలం, పెనుమలూరులలో; రెజిస్ట్రార్ డివిజన్ తాలూకా, కంకిపాడు గ్రంథాలయము, బోడవరము, పెదపులిపాక, పోరంకి, చినుపులిపాక, బొడ్డపాడు, గంగూరులలోను, సంఘముల నెలకొల్పిరి.

ఈ గ్రామ సంఘములన్నియు మా కాంగ్రెసు కమిటీకి కాకుండా చేట్టకొనబడినవి.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు,
రెజిస్ట్రార్ డివిజన్ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి.

II గ్రామకొర్ర నవరణిల్లు (వజల కర్తవ్యము.)

ఆయా.

మూడు ఒకవారము రోజుల క్రిందట మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు 1888 వ సం॥ గ్రామకొర్రల సవరణిల్లు గురించి ప్రజాభిప్రాయములు ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ వరకు పండించమన్న ప్రకటించిన విషయము అందరికి విదితము.

ఈ సవరణిల్లు పరిశీలించిచూడ అనేక లోపములు బయటపడుచున్నవి. 1888 వ సం॥ గ్రామకొర్ర అప్రకటించిన స్థాపించబడిన రెండింటిలోనూ, ఈ సవరణిల్లులో కనబరచిన పంచాయితీ కొర్రలకును, ఎట్టి భేదము కనబడదు. రెండవరములు గల 'రెంచి, అను పదమునకు మాటు, నాలుగు అక్షరములు గల 'పంచాయితీ' యను పదము చేర్చబడినది కాని, రెంచికొర్ర ప్రజాసమితిని బడయమికి గల కారణములు తొలగించబడలేదు. ప్రభుత్వ సవరణిల్లు ప్రకారము ఒక గ్రామములోనే, రెండుకొర్రల ఉండవలయు నట. ఒకటి రెడ్డి కొర్ర, రెండవది పంచాయితీ కొర్ర. నేరస్థుడు తనకు ఇవ్వమనవచ్చిన కొర్రలో విచారించబడవలయు నట. ప్రస్తుతపు గ్రామవాస్తవాల స్థితి రెంచిచూడ రెంచికొర్రలవలన పంచాయితీకొర్ర నామమాత్రావశ్యములగుటని స్పష్టమౌచును. ఎందుకన భూస్వామియను నుండి, రెడ్డు గొప్ప అధికారులకు భావించి, గౌరవించుచుండుట వాడుక. ఇదిగాక వల్లూరిరెడ్డున అన్ని విధముల బలవంతులని యున్నాడు. తమ యొక్క దురాచార ఫలించుట గ్రామములలో కక్షలీజులులు ఎల్లప్పుడు నాలుగుచుండును. ఇట్టి స్థితిలో విచారణయ్యవలయు అని నోక రెడ్డులకు, రెడ్డిగొప్పవారికి, కర్షణముల కొర్రయినను ప్రాచీన కాలమునుండి ప్రాతనిన రెడ్డి కొర్ర భావిచారించి విడి నిష్పానింతురు కాని, పంచాయితీ కొర్రయి యాభిప్రాయము గ్రామసభలోను గల పరిశీలనకును కులభేదము భావించ

వచ్చును. నా యజ్ఞభూమి రెడ్డు సర్వాధికారమే బెంచికొర్ర పదిపావుటకు మూలదీని మని తోచుచున్నది. సర్వాధికారములు స్వతహా చలాయించు నట్టి రెడ్డికొర్ర ఈ ప్రపంచమున నుండువరకును పంచాయితీ కొర్రలకు మోక్షము లేదు.

అందువలన గ్రామమున ఒకటి కొర్ర, 'పంచాయితీ' అను పేర నుండవలయును. పునలచే సభ్యులెన్నకొన బడవలయును. సివిల్ కేసులలో నుండవలయును. పంచాయితీ కొర్రలకు తప్పక ఇవ్వవలయును; రెంచియేదల వాని స్థాపన యందు గల ప్రభుత్వమువారి యాజ్ఞయు ఫలించును. జ్యుడిషియల్ పంచాయితీలతో పాటు ప్రభుత్వము స్థాపించిన ఇక్ ఫార్మల్ పంచాయితీలను చట్టము క్రింద తీసికొన రావడవలయును. ప్రభుత్వమువారి సవరణిల్లులో, పంచాయితీ యెంబ్బడు అధికార బాధ్యత కలిగించు నట్టి మార్పులు చేయవలయు గ్రామ వాస్తవాల దృష్టి మనకు. మన దేశాభిమాను లందరు, పట్టణములలోను, పల్లెలయందును సభలుచేసి తీర్మానముల ద్వారా గాని, అర్జీల ద్వారా గాని వైకలబధించి మార్పులు తప్పక యివ్వవలయు నని ఆలోచన సభతో నుడిచి మద్రాసు గవర్నరు దొరగారికి మన్ననల ఏమొ 1 వ తేదీ లోపలనే పంపకలేనని నాయొక్క ప్రార్థన.

బర్నాలిల్లు డి. వీరారెడ్డి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ నియమలు కాంగ్రెసు కమిటీ.

దుర్గిరాల దేవరాజుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— కడచిన సంవత్సరపు జాతీయమహాసభయందు ఆంధ్రులందల ములకు ప్రత్యేకముగ ప్రావిన్సియలు కాంగ్రెసు కమిటీ నొసగిరి. ఇది ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకును ఆంధ్రుల ప్రత్యేకకర్తవ్య సంస్థాపనమునకును ప్రథమ సోపానమని నానుటకు యధిచుకము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ యేర్పాటుపడిన తరువాత గూడ తమ మండలిక కాంగ్రెసు సంఘములను చెన్నరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘముతో జేర్చి వలెనని అనంతపురా చిత్తూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘములు కొరకు అక్రమమొనెనున్నది. ఈరెండు మండలముల కాంగ్రెసుసంఘములను అన్యభావముతో ఇట్లు జోడుట జాతీయ మహాసభా కేయమునకు వ్యతిరేకముగా వర్తించినట్లయినది.

మొన్న రెజిస్ట్రార్ ఫరమందీరమునందు ఎస్. నుబ్బరావువంటివారి యభ్యుత్తరీకరించ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ యేర్పాటులకు జరిగిన సభలో ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమును, ఆంధ్రమహాసభా స్థాయిసంఘముతో సంబంధములేక ప్రత్యేకముగా నుండునట్లు తీర్మానింపబడినది. ఈతీర్మానము ప్రకారము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములవలన మొక సభయను, ఆంధ్రమహాసభా స్థాయిసంఘము తరఫున నొక సభయను జరుగును. ఆంధ్రమహాసభా స్థాయిసంఘము నకును, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకును కొందఱే కేంకటప్పయ్య పంతులుగారి కార్యదర్శిగ నుండ తీర్మానింపబడినది. రెండుసంఘములకును ఒక్కరే యెట్లు కార్యదర్శిగ నుండగల్గునో తెలియ కున్నది. కొందఱే కేంకటప్పయ్య పంతులుగారు స్వార్థశ్యాసులు, దేశసేవా పరతంత్రులు, విశాలహృదయులు, ఆంధ్రోద్యమ కారకులు. వారు దీనికిని కార్యదర్శిగా నుండగూడదని నేను చెప్పును. గాని రెండుసంఘముల కొక్కరే యుండట యత భావ్యముగ గన్పడుటలేదు. ఆంధ్రమహా స్థాయిసంఘమునకు జేర్చబడక ప్రత్యేకముగా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము నుండినవైన ఆంధ్రస్థాయి, సంఘమునకు కార్యదర్శిగా నుండినవారే ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగా నియమించిన యెడల, వీరు దప్ప ఆంధ్రోద్యమలో నిరంతరము లేరని ఇతరులు తలంచెదరు. ఇదియేగాక కేంకటప్పయ్య పంతులుగారిని ఏదోయొక సంఘమునకే (ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకుగాని, స్థాయి సంఘమునకుగాని) కార్యదర్శిగా నియమించినవో, వారిది తమకు చేయుచుండినట్లు తమసర్వకర్తని తాము కార్యదర్శిగ నున్న సంఘమునకే వినియోగించి దాని యధి పృథ్వి సాధించగలుగుదురు. రెండు సంఘములు నూతనము ఉద్భవమునకునుండునట్లు సర్వకర్తతో ప్రయత్నింపవలసియుండును గాన పంతులుగారు తమకర్తవ్యము ఒక్క సంఘమునకే వినియోగించినవో, ఎక్కువ ఫలకముగ నుండును. ఇట్లు పంతులుగారు ఏదోయొక సంఘమున కార్యదర్శిగ నుండి రాజీనామా జూరుకుబడియుండినది. కార్యదర్శి తీరముందు సంఘమునకు పోలకము జరిగిందాదాగానో, గంట్ల శ్యామలానాథ్, రా. బి. కె. వెంకటరెడ్డి వాదులు నానో, దుర్గిరాల మార్తాంధ్రకాళిరావునానో తీరయుండును.

ఏకాంతవాసము

బంగాళమున నిర్బంధవాసములను విధించబడినవారును రాజకీయ నేరములను చేసినవారును కలకత్తా నగరమున 15 మొదలు 30 దినములవరకును మొదట రాజధాని కారాగృహమున నేకాంతవాసమున నుంచబడి పిమ్మట నిర్బంధవాసములకును కారాగృహములకును పంపబడుదురు. దీనిని బంధము క్షులు పాపవిమోచకస్థాన మందురు.

ఈగది 13 అడుగుల పొడుగును 7-8 అడుగుల వెడల్పును గలిగియుండును. ఈగదియందు నూర్చురళ్ళి వాకిలిగూడ నిద్రవైశాల్యము కలిగియుండును. అచట నిర్బంధితుడు నడుచుట స్నానముచేయుట మున్నగుపనులను జరుపవలెను. ఈగదికి కిటికీయుండదు. కాని నడికప్పున మూడు గవాక్షము లుండును. ఆగవాక్షములు 10 అడుగుల ఎత్తుననుండును. వానిలో ఇరుపగజములు వేయబడి అనాచ్ఛాదితమగు గవాక్ష మొక్కటి మూత్రమెయ్యుండును. ఈగదిలో నుండ వల సిన యతడు కారాగృహ పాలకునికి నివ్వమన్నచో 10 లేక 20 నిమిషములు మాత్రమే వాకిలిలో తిరుగనియ్యవలెను. అవాకిలికి చుట్టును ఎత్తైన గోడలుండును. మాటాడువాడు వినివారు కనబడుచారు మాయవారు నెవ్వరునుండరు.

మతకలిష్యమును ఉల్లి పాయలు హెచ్చుగ చేయబడిన పప్పును దళసరి రొట్టెలను సరిగ వేళ ప్రకార మిచ్చిపోవుచుండురు.

ఒకవైద్యుడు ప్రతియందమున ప్రతిగది గుమ్ముకు కడ-గాజుల గ్రుతులు కలకత్తాపీఠులలో నరమరట్లు "ఏవరికైన జీర్ణమునకును జ్వరమునకును వందు కావలెనా" యని అడచుచు పోవును.

నిర్బంధితు డాగదిలోనే మలమూత్రములను వదలవలెను. అచ్చటనే భుజింపవలెను. గడలోనే చలమును విడువవలెను. ప్రాంతపును సహజముగ పాఠశుద్ధ్యమును జరుచి పోవలెను. స్నానమునకు ఒక్కట కలువీళ్లను మాత్రమే యిచ్చెదరు. వారమున కొకసారి ఒడలికి రాదుకొనుటకు తలంబు చమురు నిచ్చెదరు. బట్టలుతుకుకొనుట కొకబారు నెట్లు నిచ్చెదరు.

రోజుకు కనీసము 15 సార్లు ప్రత్యేక గదికి ఎరుటునున్న వాకిలి చెక్కరెలుపులు మూయుటకుండును. నిర్బంధితులను హెచ్చరించుటకు కావలివారముటి, కట్టరెలుపులకు గల చిన్నరంధ్రములలోనుండి తొంగిచూచుట మున్నగువి జరుగుచుండును. ఆగదిలోనన్న పానికి రాత్రింబుళ్లమేమును విసబడెను. రాత్రి వేళ దూరముననున్న దేవాలయములలో జరుగు ఘంటానాదములను మాతృవియోగ సంజనిత సంతాపమున నోవ్యాధి పీడవలనను ప్రక్కగదిలో నిర్బంధింపబడిన ఏయువకుడైన చేయు రోదనమును మాత్రము విసబడును గాని కాపుకాపునును కాటలకూతలైన విసబడవు. ఇట్టిభయంకరితీతి చాల శ్రేయకాలము గూడ కలంచి చేయును. జ్యోతిష చంద్రహాస, మణింద్రనాథ సేతుగాల్గకు పిచ్చి ఎత్తినట్లు అద్భుతకేమున నాకు మాత్రము పిచ్చి ఎత్తలేదు. అని యొకరు మాకు వ్రాసిరి.

నిర్బంధిత విచారణ సంఘమువారు నిర్బంధితులకును రాజకీయపు నేరములు చేసిన వారికిని ఏర్పరుపబడిన స్థాన సౌకర్యములను ముఖ్యముగా గమనింపవలెను. అట్లు వారు స్వయముగా చేసిన గాని కానన సంస్కరణ మవసరమో లేదో నిర్ధారణ చేయకాలదు గాన నీ ఏకాంతవాసస్థలములు గజదొంగలకుగాక కేవలము అనుమానితులకు నివాసయోగ్యములగునా కానా యను విషయమును వారు నిర్ధారణ చేయవలయును. ఏలయన వారివైద్యులు స్థానమున నే మాత్రంపింపబడువరకును వారు నిర్బంధితులు భావింపబడవలెను. ఆంగ్లదేశమునందు గొప్పగొప్ప రాజకీయ నేరములను చేసినవారికి గూడ అక్రమ ప్రవర్తనలపాటి శిక్షనే విధించుచుండ ఈదేశమున కేవలము ననుమానితులగునూడ మాంతకులవలెను పూతకులవలెను మాయమవుదురు. ఇందులకు వీరికి అనిర్ధారణములగు పోలీసువారి వాద్యాలములే ఆధారముగ నున్నవి అయ్యక బాధపత్రిక వ్రాసినది.

మదరాసు అందునదరకమరాటా రైల్వే కంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్యాలేలు చేయబడినది.)
నోటీసు. (1980)

1918-వ సం॥ మార్చి నెల 1-వ తేదీ మొదలు కొని ముగియుచున్న నెం 1, 2 వ మొదలు బండ్లు అగవు.

వృత్తాంతములు

(-)-

ఇండియా దొంగతనము:— పీఠి రోజులనుమలు మార్చి నెల 18 వ తేదీన దీర్ఘిగమున ముయబడును. ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీన పిమ్మ నగరమున తెరవబడును.

చెన్నపురి గవర్నరు:— శ్రీవారు 19-వ తేదీన పురుచ్చేరికి వెళ్లి అచట నొకదిన ముందు. శ్రీవారికి స్వాగతమొనగ పురుచ్చేరియందు సన్నాహములు జరుగుచున్నవి.

మోటారుబండ్లు:—యన్దము కొరకు దొంగతనమువారు మోటారుబండ్లను కళిపదుమొనటును గూర్చి కొందరు అగ్ని పెట్టెగా ఈ మొమియును చేయలేమని బొలలయి దొంగతనము వారు తెలిపిరి.

ఒక ధనికుని ఇల్లు దోచుకొనబడుట:— మైసూరు దొంగతనమువారి ప్రధానకార్యదర్శి పి. ఎన్. బాలసుందరము అయ్యరుగారి ఇంటిలో ఈనెల 18వ తేదీరాత్రి 4 గురు దొంగలు చొరబడి కొంత యాక్షితో పారిపోయిరి నలుగురిలో నొకడు పట్టుబడినాడు.

మైసూరులో రాజకీయసంస్కరణము:—మింట్, మాగ్జి సంస్కరణములను మైసూరులో గూడ నచలులో నుంచ వలెనని మైసూరు కాసనసభలో నొకరు ప్రక్షింపెదరు. స్థానిక న్యవహారాలను మున్నగు విషయములను గూర్చిన కాసనము లుపపాదించబడును.

బాలయోధులు:—మైసూరునందు బాలయోధులాయు ద్యమమును పాఠశాలలలో నెలకొల్పటకు దొంగతనమువారు నను ముతించిరి. రు 7000 లు కాంక్షను చేయబడినది. విద్యార్థులకు గురుభక్తిని దేశభక్తిని ఆత్మసంయమమును నేర్పుటకు విధానమును సిద్ధపరచు నొక సంఘము నేర్పించిరి.

క్షుత్రియ కళాశాల:—లక్నోలో క్షుత్రియ కళాశాల నేర్పుచుటకు ధనమును సమకూర్చుటకు మైస్టరుగారి ఆధ్వర్య క్షుత్రియ క్రింద సభ జరుపబడినది. కాశ్మీరు దుప్రమాను మహారాజులు వచ్చిరి. బింగరాణిగారు కళాశాలకు 5 లక్షల రూపాయల సొంతిని మైస్టరుగారు ప్రకటించిరి.

ఒక పాఠశాల విద్యార్థులు పాఠశాలను విడచి పెట్టుట:— తలిచేసినదమునకు సమీపములో ఉన్న పోనులో కొంత పాఠశాలగలదు. పాఠశాల యజమానులకును, ప్రధానాధ్యాయులకును వివాదము కలిగినది. విద్యార్థులు తమ ప్రధానాధ్యాయులను ప్రేమించి వారితోగూడ తామును పాఠశాలకు బోవుట మాని చేరిరి.

కీ|| శే|| నుండరలాలుగారు:—పీఠి రెప్పుడును మితవారు లుగాన నీ అతిమాను: ఆగ్రహమునకు పాత్రులై. కేకభాషా ప్రతికలు పీఠి చాల పరిపాలించెను గాని దొంగతనమువారు పీఠి నెపుడును గొరంగియందుండిరిని యున్నపుటిక వ్రాసెను. పీఠి రాంకోళ్కులు గారు గాని వీరు పురోవృద్ధి కోరువారిని తీవరుప్రతిక వ్రాసినది.

మార్వాడి బాలికను కధించుట:— యశోదరాయి నాగ, కంగవృత్తము ముద్దాయిలను పోలీసువారు 14-వ తేదీన జిల్లామేజిస్ట్రేటు టాగ్గూరుగారి(తెంగునూరు) యెడట పెట్టి శివవారమువరకు ముద్దాయిలను తమ యధీనమున నుంప వలసినదని పోలీసువారు కోరగా మేజిస్ట్రేటు అందులకు ననుమతించెను. మార్వాడి బాలికకు 800 రూ||లు విలువ గల నగలండెనయు, నగలను దీసికొన ముద్దాయి లామెను బంపించియును వెలియవచ్చుచున్నది.

పాంతరుడు సిపాయిలలో జేరుట:— పెరుంబ్రాయి నారాయణమ నాక అను నతడు కల్లికోటలో పాత్యవారికిని విద్యుట పెంకునూరులోని 79 వ కర్నాటక పటాలములో సిపాయిగ జేరెను. కల్లికోట పోలీసువారు పాంతరునిగూర్చి భోగట్టాచేసి తెంగునూరులో సిపాయిగ నున్నాడని విని తెంగునూరు పోలీసువారికి వార్తనపిరి. పులె పోలీసువైపును నభ ఇన్స్పెక్టరు గురురావుగారు సిపాయినిపట్టుకొని ప్రస్తుతము వారిని తమ యధీనకుంచుచుకొని కల్లికోట పోలీసువారికి తెలిపిరి.

రబ్బరుతోట మేనేజరుగారిని మోసపుచ్చుట:—తోటలో పనిచేయుటకు కూలీలను సరఫరా చేసెదనని చెప్పి 2-వ మేజిస్ట్రేట్ కల్లికోట రబ్బరుతోట మేనేజరు యొద్ద కొంత ద్రవ్యమును అడ్వాన్సు పుచ్చుకొని దస్తావేజుకారము కూలీలను సరఫరా చేయలేక పోవుటచే తోట మేనేజరు మేజిస్ట్రేటు దగ్గర కేసుచేసెను. కల్లికోట ౨-వ మేజిస్ట్రేటు గారు విచారణ చేసి నేరస్థునికి 2 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

పైరెసుపాట్రిక్కుకూలీ అనునతడు ఆస్ట్రేలియా పైర్యమున పెట్టి నెంటుగ పనిచేయుచున్నటులు చెప్పి ఒకమారు కాను నెలలో రూ 75 లను మరయొకమారు పెట్టెంబరు నెలలో రూ 800 లను క్రిందటి సంవత్సరము అపహరించెను. నేరము నరదొప్పకొనెను. న్యాయాధికారి వాని కొక నేరమునకు ఆరు నెలల కఠినశిక్షయు మరయొకవానికి మరయొకమారును విధించెను. ఇదివరలో నితడు రెండుపర్యాయములు శిక్షించ బడినాడు.

పదక వారాంతము యొద్ద మునిగిపోవుట:— గత మంగళవారము సాయంత్రము కలకత్తాలో హుగ్లీనది ఎదురను వచ్చుచుండిన బియ్యపుబస్తాల పదక యొకటి నది ప్రవాహముచేత కంకెనకను గొట్టుకొనిపోయి నదీవంతెన నుం భములకు పదక గట్టిగొట్టుకొనుటచే నదిపగిలి బియ్యపు బస్తాలు నదిలో పడిపోయెను. అందుండిన 10, 15 నుండి ప్రయాణికులు మాత్రము తుడుకొనిపోయి ప్రాణములతో గట్టును చేరిరి.

ఇనుపటిగల దొంగతనము:—క్షిలకత్తాలో గతమంగళవార ముదయమున నొక ఇనుపపామానుల వస్త్రకుని కొన్ని పామానులను, కొంత ఇనుపటిగలకొని 85 బండ్లమీద పామానును చేసి గోదామువారి కొప్పగించివచ్చుచు బండ్లవాండ్రతో జమెను. 34-వరు బండ్లవాండ్రుగల పామానులను గోదామువారికి ఒప్పగించిరి గాని 85వ వాడు బండితోనే మాయమయ్యెను. నుమారు 10వేల రూ||లు విలువ గల ఇనుపటిగ వానిబండిలో చేయబడినట్లు తెలియుచున్నది.

సర్ జేమ్సు మైస్టరుగారు వెళ్లుట:— ఈనెల 15వ తేదీ యందుమున సర్ జేమ్సు మైస్టరుగారు సర్ హార్వర్డు బట్లరు గారికి లె. గవర్నరు ఛాన్సలర్ కళిపించి బయలుదేరి వెళ్లిరి. రైలు స్టేషనుకు 100 మంది ప్రముఖులు వెళ్లిరి. తాలూకాదారులు ఆగ్రా జమీందారులు, మున్నగువారందఱును వెళ్లిరి. నేనలు వచ్చెను. పగలు 10 గంటలకు మైస్టరుదంపతులు రైలుమీద వెళ్లిరి.

సర్ హార్వర్డు బట్లరుగారిని వైద్యసహాయక బండిలో మండిరమునకు గొనిపోయిరి.

రైలుజేవారి యాస్తిని అపహరించుట:—కలకత్తాలో పోస్టుట్రస్టు రయలుజేవారి ఇనుపపామానులు ఇర్రడిసామానులు కొన్ని లోగడఅపహరింపబడినది. గతదేశంబరు 15వ తేదీ రాత్రి ఇన్స్పెక్టరు రాబర్టుసన్ గారు గార్డెను రివి పీఠులగుండ గుర్రముమీద బోవుచుండి నపు దొక చెరువులో ఒకడు గడియ గడియకు నీటిలో మునిగిపైటనేదియో పారచేయటను చూచి అనుమానపడి నీటిలోకి దిగి వానిని పట్టుకొనిరి. రైలు బండి చక్రముల ఇరుసుల కుండు పెట్టె మూత లొక కుప్పగ గట్టున బడియండెను. ఇన్స్పెక్టరు గారు వానిమీద కేసు చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారణచేసి నేరస్థుడిదికటకు తీసి బొందియున్నాడని గ్రహించి ఈకేసులో వానికి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించిరి.

వైసికిలు ప్రమాదము:—కల్లికోటలో గట్ట పామానుల విక్రయస్థానములో గుమాస్తాగనుండిన ఒక బ్రాహ్మణ యువకుడు ఈనెల 14-వ తేదీన వైసికిలు నెక్కి సిల్కుబిధి యెను గుండ బోవుచు వీధి మొగను దిరుగుటలో నొక బండి కనురుగ బోయి వైసికిలును తక్కువచే అపలేకపోవుటచే ఆ బండి వానిమీదనుండి పోయెను. మార్గస్థులు వానిని తక్కువచే బోయి 5 కంపెనీకి దీసుకొనివెల్లి డాక్టరు ముగళతో గారికి వార్త పంపిరి. డాక్టరుగారు 5 నిమిషములలో వచ్చి సాధ్యమగునంత సహాయ మొనర్చిరి. మతీయొక 10 నిమిషములలో నా బ్రాహ్మణ యువకుడు మృతిచెడెను. కల్లికోట టవును పోలీసువారు ఎదురుగ వచ్చిన బండినిగూర్చి భోట్టాలు చేయచున్నారు.

నగల దొంగతనము:— బొంబాయిలో వాకేజువరు బోమ్బాయి నొక నుంగాబాయందు నివసించుచుండిన నేకిబోయి అనునొక బాలుకు నుమారు 22109 రూ||లు విలువగల నగలును, బొమ్మల నోట్లునుగల ట్రంకు పెట్టెను ఎవరో తనగదినుండి అపహరించినని పోలీసువారికి తెలియపరచెను. నగలును, బొమ్మల నోట్లును ఉంచబడి పాళిమచేనుబడిన పెట్టె ఒకతోటలో దొంగెను. అందలివగలును, బొమ్మలనోట్లు కానరాజెను. బాలుని ఇంటి వంటపంజా ఇంతకొరుదినముల పూర్వమే ప్రవేశించిన వంటవాడు అచటదేను. యజమానులకు ఆకరిపై నను మానమకలిగెను. పోలీసువారు వంటవానిని వెతుకుచున్నారు.

ఘోరేలు మూడవ వర్ధంతి:— భారత దేశ సేనకుల సంఘ యాలయ్యము క్రిందగ్గి ఈనెల 19 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5-15 నిమిషములకు తిరుచిక్కోటి హిందూమైసూలు భవనమున ఒక బహిరంగసభ జరుగును. సర్. పి. ఎన్. శివస్వామి అయ్యరు, కె. పి. ఎన్. బి. సి. వి. ఇ. గారు ఆగ్రాసవాధి పత్యము రహింతురు. డి||బి||ఎన్. ఎ||గోవింద రాఘవయ్యరు, కె. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, కె. బి. రామస్వామయ్యరు, జి. పి. నటేశ్వర్, అన్యాలి గాను ఉపస్థాపకులుగ నుండురు.

పూనాబ్యాంకి నెట్రిజేముట:—బొంబాయి వస్త్రకును చేదిలూ రాఘవజిగారు చాఖలు చేసికొనిన అద్ద పైరి పూనా జిల్లా జడ్జిగా రుత్తపుట సెలవ్చిరి. దేశాంతర్గాగ పరీక్ష ములతోడ వస్త్రక మొనరింప వైఖ్యాంకి ఏర్పడినది. బ్యాంకి ఏజంట్లగు రామనారాయణ అయ్యుండే, చక్రవర్తి బాలము కుండు గార్లా వస్త్రక మును గట్టి పెట్టి పూనానగరమునందు తమ యుక్తకాలలకు పెట్టుబడి పెట్టుకొనుచున్నారు. అందువలన నిప్పటికి 5 లక్షల 40 వేల రూపాయలు నష్టమొనరి. ముమ్మడించెను నష్టములు కలుగగలవు గాన బ్యాంకి నెట్రిజేముటలనెనదని చేదిలూ రాఘవజిగారు దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరి. అర్జివిషయములకు ఫలితకలయుడు ప్రకటించి 24వ నిబంధనముక్రింద చర్య జరుగగలసినదని జడ్జిగా రాజ్హాసిందిరి.

బొంబాయి ధరలు:—దొంగతనమువారు ధరలను గూర్చి ప్రకటించిరి. కల్కత్తాలోను కలకత్తరులు అసిస్టెంటు కలకత్తరులు సహాయ మొనరించెదరు. వారు సంఘము లేర్పరుపబడినది. సంఘమువారు ప్రజలతో కలసి మెలసి యుండును. అసిస్టెంటు కలకత్తరులు కలకత్తరులకు ధరలను నడుపుట రాకపోకలను గమనింతురు. వార్త సంఘములు బియ్యపు కొట్టుకు పెట్టి బియ్యమును ఇతర పావులను మాయగా బట్టలను క్రయించ చేసినరు. అట్టెలను గూర్చి నూడ విచారించెదరు. రు 10 లలోపు అద్ద కల్కత్తాలోనుచే నిర్ధారణ చేయబడును. యంత్రకాలలవారు నూడ దుకాణములను పెట్టింది బియ్యము మున్నగు వానిని బట్టలను బోతుధరల కమ్మచున్నారు. పనివాండ్ర పూచీమీద బదుళ్ళు తీర్చెదరు.

మనెన్ మేక్యూన్:— ఇదివరకు పెల్లిగ్రావ్ డి. పూట్లీ నూపరించెండెంటుగ పనిచేసినట్లగుచు రెకాటెరి ట్టుకంపెనీలో ఆటెండరుగానున్న విదగారును రంగోను తెలి గ్రాఫు డిపార్టుమెంటు నూపరించెండెంటుగారి భార్యనునన్ మేక్యూన్ అనునామెకు కొంతకాలము బెంగళూరులోను, కొంతకాలము నెకెందరాబాదులోను మరికొంత కాలము చెన్నపురియందలి నెంటుథారును మాంటులోను చాదివేరింట్టు మొదట పైదాపేట సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యొద్ద కేసుచేయబడిన గాని క్రిటిఫికాస్ స్వాంత్యములను తాముపొందవలయునని ముద్దాయిలు వాదించుటచే కేసు కంగొట్టి బాయింటు మేజిస్ట్రేటు కొత్తనుకు మార్చబడి-ది. ఈ నెల 18 వ తేదీన కిర్యాచీరకపు సాక్షివిచారణ ముగిసింది. ముద్దాయి రెండు పాక్షివిచారణ ఈ నెల 27 వ తేదీన జరుగును.

గోడపూలుట:—జమాను సోదరుల గోదాములో ఈనెల 14-వ తేదీన 100 అనుగుల గోడ పూలుటచే ముగ్గురు చనిపోయిరి. యంత్రముల అడుగులననే గోడ పూలినదని తెలియుచున్నది. ఉదయ గాతకు కూలీలకు పనివాండ్రును పార్టీపోయి ప్రాణములను కాపాడుకొనిరి. అపుడు గోదాములో 70000 గంటల ధాన్యముండెను. 25000 గంటల ధాన్యము గోడదరి నుండుట గోడ పూలుటకు యంత్రుల కారణము.

అంధవత్రిక

1918 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 16-వ తేది

శనివారము.

శాంతి, విగ్రహము

(c)-

“ప్రపంచకాంతికి భంగము గలిగినది. శాస్త్రయధర్మము, త్రినిర్మితమయ్యెన నూతనాంతర్జాతీయ సంస్థాపనము మన ప్రయత్నముల ఫలము. ఏదాదృశకబయిన కాంతిస్థాపన పర్యంతము మనకు సంగ్రామ మలంభనీయము. మనము పూనిన పూనికను సాధింపకను మనము మరలము. ప్రజల యాశయంబులకును సాకాంత్యలకును సహజానుబంధములకు ననుకూలముగ నుండు పరిస్థితి లేకగిరిన గాని క్షీరకాంతి దుర్లభము.” వుడ్రో విల్సనుగారి యుద్ధాదర్శము.

ప్రపంచమంతయును దుర్భరమైన యుద్ధస్థితి ననుభవించుచున్నది. యుద్ధానర్థములను గ్రహించినది. ప్రజలు నశించిరి. ద్రవ్యము తరిగినది. సుఖములు తగ్గినవి. మహాతోమ మేర్పడుచున్నది. రణోత్సాహము తగ్గుచున్నది. శాంతి ప్రతీక్షింపబడుచున్నది. కాని యుద్ధావసరము పోయి శాంతి స్థాపనసమయము సంప్రాప్తమైనది యను విచారణ విచారజ్వల హృదయంబులందు గలుగుచున్నది లేనిది నిష్ఠాయించుట దుస్సరము. గతించిన 48 మాసములందును మానవులు వారి విజ్ఞానమును సంపదలను మానవ వినాశమునకై వినియోగించిరి. వినాశనమునకు ఫలముగ లోకమునకు సంప్రాప్తమైన మహాయజ్ఞమువలన సిరమైన పునర్నిర్మాణము సాధ్యమైనదా యను సంశయము గలుగుచున్నది. లోకమునకు వర్తమాన పరిస్థితులందు ధర్మసంస్థాపనానుకూలమైన సిర శాంతిస్థాపనము సాధ్యమైన యుద్ధకాలవ్యాపనము దుష్టము. సాధ్యముకాకున్న యుద్ధకాల వ్యాపనము పవిత్రము. లేకున్న మహాయజ్ఞము ఫలరహితమగును. యుద్ధదేవత కీ మహాఫలమును సాధించుటకు శక్తి గలదో లేదో విచారించదగిన విషయము. జయోపజయములు ధర్మాయత్తములనియనున దైవాధీనములనియు మనుజులు నమ్ముచున్నారు. ఈ సిద్ధాంతము ననుసరించి దైవాధీనమైన ధర్మసంస్థాపనము యుద్ధమునకు ప్రయోజన మని పరిగణింపబడుచున్నది. ఆ ప్రయోజనము ప్రస్తుత పరిస్థితులందు సంధిని స్థాపించుట వలనను సమకూడదు. ఆ ప్రయోజనము సమకూడువరకును యుద్ధముచేయుట యవసరమని అంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు పరాసు రాజనీతిజ్ఞులు వుడ్డో విల్సనుగారు ఘంటాపథముగ జాటుచున్నారు. మిత్రమండలి నాయకుల యోదర్శములు పవిత్రములైనను వాని సంస్థాపనము బలాధీనమై యున్నది. జర్మను పక్షమునకును మిత్రమండలి పక్షమునకును గల బలాబలములను నిర్ణయించుటవలనను విజయముయొక్క సాధ్య సాధ్యములును నిర్ణయింపవచ్చును.

వ ర్తమానసితి

యుద్ధ మారంభమైన తరువాతను నాలుగు
మహా ప్రస్థానములు ముగిసినవి. అయిదవ మహా
ప్రస్థానమున కీవుడు మహావ్రయత్నములు జరుగు
చున్నవి. కడచిన నాలుగు ప్రస్థానములందును
జర్మనులకు కొంత విజయము గలిగినది. ప్రతి
ప్రస్థానమునందును నొక రాజ్యము జయింపబడి
నది. ఒకయేడు బెల్జియము, ఒకయేడు నర్వీయా,

ఒక యేడు రుమేనియా, ఒక యేడు ఇటలీ ఓడింప బడినవి. ఈ పరాజయములు జర్మనులకు లాభ ప్రదములైనను విజయదశను సమకూర్చుటకు చాలి యుండలేదు. పడమటి రంగమునందు మొదటి ప్రస్థానసమయమునందు గల పరిస్థితులై ఇప్పటికిని గలవు. మిత్రమండలిబల మేటెటను పడమటి రంగమునందు ప్రబలుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. జయోపజయములు పడమటి రంగమునందు నిర్ణయింపబడునని యుద్ధతంత్రజ్ఞులు నమ్ముచున్నారు. పడమటి రంగమునం దుభయవక్షముల బలా బలములను నిర్ణయించుటకు పూర్వము తూర్పు రంగస్థితిని నిర్ణయించుట యవసరము.

తూర్పురంగము.

రుష్యా దేశము యుద్ధారంభమునకు గారణము. స్లావుజాతుల సంరక్షణమునకు రుష్యా పూనుకొన కుండియుండిన యుద్ధము పొసగి యుండ కుండును. సర్వీయా వినాశముపాలు గాకుండి యుండును. రుష్యా ప్రజలకు స్థిరసంకల్పము. స్థిరాభిమానము స్థిరసంస్థాపనలు స్థిరపాశములు లేవు. దేశము వికలపాశబద్ధముగ నుండెను. చక్రవర్తి నిరంకుశ పాలనము బలవత్తరమైన పాశబంధముగ నుండెను. రాజావలంబనమె ప్రజల విజయోత్సాహమునకు సాధనంబుగ నుండెను. రాజకుటుంబ నిర్గమనముతో సామ్రాజ్యమును బిగియగట్టిన పాశబంధము లన్నియును శిథిలములైనవి. రాజకుటుంబ మున్న సమయమునందును రాజకుటుంబము నాయకులు ప్రజలు జర్మనుల మామోపాయంబులకు వశంపడుటై యుండిరి. గతించిన నాలుగు ప్రస్థానములందును రుష్యులకు జయాపజయములు కార్యకారణసమన్వయము లేకను గలిగినవి. రుష్యులు ప్రష్యాయందు ప్రవేశించిరి. పరాభవము నొందిరి. ట్రాన్స్ వ్యా నియాయందు ప్రవేశించిరి. పరాభవము నొందిరి. ఈ పరాభవములు స్థిరసంకల్పాభివము వలనను స్వదేశియుల ద్రోహచింతివలనను గలిగిన వని నిర్ణయింపబడుచున్నది. రుష్యుల ప్రస్థానములకు మిత్రమండలి విజయదశను నిర్ణయించుటకు సామర్థ్యము లేకపోయినను జర్మనుల సంకల్పభేదనమును జేయుటకు పామర్థ్యముండెను. రుష్యుల భీభత్సస్థితివలన నిపు డీ ప్రయోజనము సయితము పోయినది.

గుష్మనుల సంచిత యత్నములు

గతించిన మూడుమాసముల నుండియును
రుష్యాదేశమునందు సంధి ప్రయత్నములు జరుగు
చున్నవి. కాని రుష్యుల యుద్ధప్రయత్నములవలె
సంధి ప్రయత్నములును బలరహితము లని వ్యవ
హారక్రమమువలన విశదమగుచున్నది. రుష్యు
లకు వారి సంధినిర్ణయములకు జర్మనుల నొప్పిం
చుటకు తగిన బలముగాని ప్రాపకముగాని లేదు.
కేవలము భాషాప్రదేశము మాత్రము గలదు. జర్మ
నుల కనుకూలమగు విధముననే రుష్యులు సా
ధని జేసికొనుట యవసరమగుచున్నది. ఉక్రే
నియాకును జర్మనుపక్షమునకును సంధి కుదిరి
నది. రుష్యాకును జర్మను ఆస్ట్రియాలకును యుద్ధ
మాగినను సంధికుదురలేదు. రుష్యాకు విజయస్థా
పనమునకు వలె సంధిస్థాపనమునకును సామర్థ్య
ము లేదు. ఉక్రేనియాసంధివలనను రుష్యాతలస్థ
స్థితివలనను జర్మను పక్షమునకు కొంత లాభము
గలిగినది. తొమ్మదశయందున్న జర్మను ఆస్ట్రియా
ప్రజల కాహారపదార్థములు కొంతవరకు లభింప
వచ్చును. రుష్యాముఖమునందు గల సైనికులను
యుద్ధోపకరణములను నిర్భయముగ పడమటి రంగ
మునందు వినియోగించుటకు జర్మనుల కవకా

శేము లభించినది. ఈ యవకాశములు జర్మనులకు విజయమును సమకూర్చుటకు చాలియున్నదియును లేనిదియును నిర్ణయించుట కష్టతరము. రుష్యనుల యుద్ధసన్యాసప్రతమువలన శత్రుదేశములందలి ప్రజలకును యుద్ధవిముఖత్వభావము గలుగవచ్చును. ఈ భావము శత్రుదేశప్రజలందు గలిగిన జర్మనుపక్షమునకు రుష్యానిగ్గమనమువలన విశేషమైన ప్రయోజనము గలుగబోదు. రుష్యాదేశము విజయస్థాపనమునకు వలె శాంతిస్థాపనమునకును విశేషముగ ప్రయోజనకరము గాదని రుష్యాయొక్క యుద్ధప్రయత్నములు సంగీప్రయత్నములు విశదము చేయుచున్నవి. పడమటిరంగము

పడమటిరంగమునందు జన్మనల యుద్ధతంత్రమునకు విజయము గలుగలేదు. ప్రతియేటను కొంతమైనను వెనుకకు బోవుచున్నారు గాని ముందునకు బోవుటలేదు. పడమటిరంగమునందు 1914 నందు జన్మనల కుచ్చదశ గలిగినది. ఆ దశకు రానురాను క్షీణత్వ మేర్పడుచున్నది గాని వృద్ధిగలుగుటలేదు. కారణము బ్రిటీషుసామ్రాజ్య బలప్రాబల్య మని విదితమగుచున్నది. పడమటిరంగమునందు విజయము సాధించుటకై ఈపెను కాంబ్రయి వడ్డెను ప్రాంతములందు జన్మనలు ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులైరి. విజయసాధనములందు మిత్రమండలి కక్షమున కధికప్రాబల్య ముండుటయే ముఖ్యకారణము. రుష్యరంగ నిర్ణయనమువలనను తూర్పురంగమునుండి 10 లక్షల సైన్యమును యుద్ధోపకరణములను పడమటిరంగమునకు జన్మనలు మరల్పుట కవకాశము గలదని నిర్ణయింపబడినది. క్రొత్తసైన్యబలమును వినియోగించి జన్మనలు ఇబలియందు గాని ప్రాప్తనందుగాని బెలిజియమునందుగాని మిత్రమండలి సైన్యములను పరాజితులను జేసి వారి కనుకూలమైన సంధిని నిర్ణయించుచురని జన్మన నాయకులు ప్రకటించుచున్నారు. హిండ్స్బర్గ గారు జన్మను సైన్యములు ఏప్రిలు మాసాదిని ప్యాసినునగరవాసమును గైకొను నని తెలిపియుండిరి. బశేరియా మంత్రి ప్రతిఫలమును బడయకను జన్మనలు సంధి కొడంబడరని తెలిపియుండును. ఈప్రగల్భములు జన్మనల విజయవిశ్వాసమునకు నిదర్శనములు. జన్మనలు ఫిబ్రవరి మాసమధ్యను ప్రస్తానము నుపక్రమించుచురని ప్రకటంపబడినది. పడమటి రంగమునందు ప్రస్తాన మారంభమై యుండును. జన్మనలు విజయయాత్రకు ఏముఖమున బూనుకొనునది యూహించుట ప్రయోజనకరము గాదు. ఇట్లేని పరిమాధ్యుట కుపక్రమించుచురని కొందరు, ప్రాప్తనను దెబ్బతప్పుట కుపక్రమించుచురని కొందరు యుద్ధతంత్రజ్ఞులు తలచుచున్నారు. ఈ ప్రస్తానమునందలి సాధ్యాసాధ్యములను కాలము నిర్ణయింపవలసి యున్నది.

రుష్యా నిర్ణయము వలన మిత్రమండలికి గలిగిన దుర్బలము అమెరికా సంయోగమువలనపోయినది. అమెరికా దేశమునుండి 5 లక్షల సైనికులు పడమటి రంగమునకు జేరిరి. ఇకను 5 లక్షల సైనికులు అచిరకాలముననే చేరగలరు. పడమటి రంగమునందు సైన్యబల ముభయపక్షములకును సమానముగ నుండును. లేకను కొంతవరకు మిత్రమండలి కధికముగ నుండవచ్చును. అమెరికా పాపాచర్యమువలనను మిత్రమండలికియుద్ధోపకరణబలము దినదినప్రవర్ధమాన మగుచున్నది. అమెరికాకు గల మహాసంపద లన్నియును విజయార్థము వినియోగపడుచున్నవి. కాని నాకాసంహారతంత్రమువలన నమెరికా బలమునకు కొంత విపాతము

గలుగుచున్నది. నీ విభాగమునకు జర్మనులు తలపోసిన ప్రాబల్యము గలుగలేదని జర్మనులు సయిత మంగీకరించుచున్నారు. పడమటిరంగము నందు విజయసాధనములు మిత్రమండలి కధికము గలవని యుద్ధతంత్రజ్ఞులు నిర్ణయించుచున్నారు. అమెరికాబలము కేవలము భౌతికబలము గాదు. అది ధర్మబలము.

ధర్మాధర్మబలములు

జర్మనులు లోకసామ్రాజ్య లాభమునకై యుద్ధమునకు బూనికొనిరి. ఆంగ్లేయులు పరాస్థులు శత్రుత్వమునకును ధర్మరక్షణమునకును యుద్ధమున జేరిరి. అమెరికాదేశము కేవలము ధర్మరక్షణమునకై యుద్ధమునందు జేరినది. అమెరికా రాజ్యము విజయమువలన బాంధవగిన లాభ మేమియును లేదు. కేవలము లోకకల్యాణము నకును ప్రజాస్వామ్యత్వ స్థాపనమునకును ధర్మప్రదమైన శాంతిస్థాపనమునకును సమెరికా యుద్ధమునందు జేరినదని ప్రత్యక్షమగుచున్నది. విజయమునకు ధర్మబలమే మూలబలమని లోకచరిత్ర తెలుపుచున్నది. ఆధర్మసూత్రానుసారముగ మిత్రమండలికి విజయము గలుగుటకై మిత్రమండలి కక్షమువారు ప్రబల ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. మిత్రమండలి కక్షము నందును శాంతికాములు గలరు. కాని వారికి ప్రాబల్యము లేదు. జర్మనుల పరాజయమువలననో విజయమువలననో సంధి సాధ్యము గావలసి యున్నది. గతవారమునందు వర్సెయిలందు గూడిన యుద్ధనిర్వహణసభయందు మిత్రమండలియొక్క యుద్ధప్రణాళికను నిర్ణయించబడినది. లాయడు జార్జిగారును 12 వ తేదీని గూడిన పార్లమెంటు నందు స్థిరశాంతికి వలయు సాధనములు లేని సంధి నిరూపయోగ మని తెలియజేసిరి. యుద్ధతంత్రజ్ఞు లందరును 1918 సంవత్సరపు ప్రథమ నామ యుద్ధము సంతముజేయునని తలచుచున్నారు. కాని దైవసంకల్ప మెట్లున్నదియును దురూహ్యము. మిత్రమండలి కక్షమునకు స్థిరశాంతి సాధనమునకు వలయు పరిస్థితులు సంభవమగువరకును యుద్ధ నిర్వహణమునందు సంకల్పము గలదు.

చెన్నపురి పాడిపరిశ్రమ.

మహానగరములు వర్తమానముగ సాగరక తకు ఫలములు. మహానగరములందు వ్యాపారము నకు వర్తకములకు ఉద్యోగములకు జనులు వచ్చుట యును వారు గుమిగూడి నివసించుటయును సంభవించుచున్నది. ప్రజలకు నగరనివాస మనారోగ్యమునకు గారణమగుచున్నది. ముఖ్యముగ పసిఫిల్లలకు నగరవాస మనారోగ్యమునకు గారణంబగుచున్నది. నగరములందు శిశువుల జీవవికాసము నకు మూలమైన మంచుపాలు దొరకుట కష్టము. అయిదులక్షలు ప్రజలుగల చెన్నపురియందు 686 గోళాలు గలవు. అందు 1473 గోవులు 2944 గేదెలు గలవు. 1000 జనులకు 3 వంతున గోవులు 500 జనులకు 3 వంతున గేదెలు గలవు. సామాన్యముగ పల్లెటూళ్లయందు 10 జనులకు 1 ఆవు 5 జనులకు 1 గేదె వంతున నుండును. ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు కేరు 1-కి 0.8-0. గేదెపాలు కేరు 1-కి 0.8-0 చొప్పున విక్రయింపబడుచున్నది. కలితీలేనిపాలు దొరకుటయె దుర్లభముగనుండును. ఏదోవిధముగ మాయోపాయమును బూని పాల వాండ్రు నీటిని కలుపుటకు బూనుకొందురు. ఆ నీటి పాలనుత్రాగిన పిల్లలును పాలకుతగిన యారోగ్యము నగలిగియుండును. గోళాలను పాలవాండ్రును పరిశుభ్రముగ నుండఁగ. ఈ యపరిశుద్ధత వ్యాధుల

వ్యాపనమునకు గారణంబగుచున్నది. నగరము లందు శిశువులకు పాలు లభింపనందుననే విదేశ నిర్మితములైన లక్షలకొలది పాలదబ్బీలు నగరము లందు విక్రయింపబడుచున్నవి. చెన్నపురియందు ఆవులు 2210 కేరులు గేదెలు 3272 కేరులు అను దినము పాల నిచ్చుచున్నవి. ఇతర గ్రామముల నుండి 350 కేరుల పాలు వచ్చునని మదింపు వేయబడినది. నగరము నందలి 518,660 జనులకు 5832 కేరుల పాలు దొరకుచున్నవి. ఇందు ఆసుపత్రులకై 540 కేరుల పాలు వినియోగపడుచున్నవి. కాఫీక్లబ్బులకు నగమైనను వినియోగ పడవచ్చును. కేషించినపాలు శిశుపోషణమునకు భోజనాదులకు వినియోగపడుచున్నది. గోపోషణ వృత్తివలన గోపాలకులు లాభమును బొందుట లేదని పట్టణపారిశుధ్యాధికారి నిర్ణయించుచున్నారు. అయినను ఏదోస్వతంత్ర జీవనము గలుగుచున్నదని గోపాలకు లీవృత్తిని నవలంబించుచుండవచ్చును. ఇతర నగరములకు వలె పరగ్రామములనుండి చెన్నపురికి విశేషముగ పాలు వచ్చెడి వాడుక లేదు. బాంబాయికి 60 మైళ్లదూరమునుండి అను దినము వేలకొలదికేరుల పాలు వచ్చుచుండును. ఈ ఏర్పాటులు చెన్నపురియందును జరిగిన క్షీరతౌమము కొంత తగ్గ గలదు. చెన్నపురియందలి జట్కూబండివాండ్రును పాలవాండ్రును తంటాలకు ప్రసిద్ధి కెక్కి యున్నారు.

ఆంధ్రజాతీయ సంఘపు సభ

గుంటూరునుండి కొండ వేంకటప్పయ్య కంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు 15 వ తేదీ సాయంత్రమునందు పంపిర తంతివార్త యందలి ఈ క్రింది విషయములు గమనార్హములు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ జాతీయసంఘపు సభ 17 వ తేదీని విజయవాడ యందలి రామమోహన గ్రంథాలయమునందు గూడును. తత్సభయం చెన్నియోముఖ్యవిషయములు చర్చితములగును. యావద్భారతజాతీయసంఘమునకు ఆంధ్ర సభ్యుల నెన్నికొనుటయు ఆంగ్లదేశమునకు రాయబ్రాదులుగ బోవు వారిని నిర్ణయించుటయు కూడ సభయందు జరుగును. నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, మండల సభలు అనంతపురము డివిజనులు సభ జాతీయసంఘములును, నెన్నియో ఇతరసంఘములును ఆంధ్రజాతీయ సంఘమునకు ఉపసంఘములుగ నేర్పడుటకు తీర్మానించుకొని యున్నవి. ఆంధ్రమండలములందలి ప్రముఖులును, ముఖ్యసంఘములును వెంటనే ఆంధ్ర జాతీయసంఘమునందు జేరుటకు ప్రార్థితులు.

పట్టణములు - ఇంటిలిట్లెలు.

పట్టణములందు ఇంటిలిట్లెలు దినదినాభివృద్ధి జెందుట కలనను పట్టణవాసులు దుర్భరమగుచున్నది. సామాన్యజనులకు సంపాదనయందు నాలుగవంతునకన్న అద్దెకై సరిపోవుచున్నది. ఆ యిద్దెను ఆపరీతులకు నిలయమై నివాసయోగ్యము గాకున్నది. యజమానులకు అద్దెమీదగల ప్రేమకాపురస్థుల సుఖముమీదను లేదు. యజమానుల ధనలోభమునకు దగినటులు ముగ్ధుని పొలిచి వారు ఇంటిపన్నులను హెచ్చుచేయుచున్నారు. యజమానులు అద్దెను హెచ్చించుట కిది యొకసాకుగా నున్నది. పాలకు లీదుర్గతు బావుట కేమియును ప్రయత్నములను జేయకుండుట సంతాపకరము. నివాసస్థల వ్యాపకమునకు గృహనిర్మాణమునకును పాలకులు తగిన ఏర్పాటులను జేయుట యవసరము. గృహముల అనారోగ్యస్థితి జాడ్యములకు గూడ గారణంబగుచున్నది. బాంబాయి నగరమునందు ప్లేగు జాడ్యము కనబడిన తరువాతను పరిస్థితి లన్నియును హరినది. అనారోగ్యముకలములైన ఇండ్లు నిర్మింపబడినవి. కాని అద్దెలుమాత్రము పెరుగుచునే యున్నవి. కాని ఆర్వాస్తి పాలకులు కర్మకారుల పనివాండ్ర ఇండ్ల అద్దెలను హెచ్చింప

గూడదనియును 1912 సంవత్సరారంభమునకు అద్దెను తీసికొనవలయు ననియును నెలకు పది రూపాయలకు తగ్గిన యద్దెను 100 కి 10 వంతున మాత్రమే హెచ్చింప వలయు ననియును ఉత్తరువును జేసిరి. ఈ నిర్ణయము లీదలకు పరమోపకారము చేయుటయె. ఈ నిర్ణయమును నాచరణమునందు బెట్టుట కష్టము. యజమానుల మాయోపాయములకు మితి యుండదు. చెన్నపురియందును నిట్టి నిర్ణయమును జేయుట లీదల కుదగినది కవనగచని విధి మగుచున్నది.

భూమి ప్రయుక్త రాష్ట్రములు - కామనస్థిలు పత్రిక

"రాజ్యాంగ సంస్కారజాతలంబనమునకై భావల ననుసరించి రాష్ట్రపునర్నిర్మాణ మనసర మని మా. కర్మగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఆతీర్మానమునకు ప్రబలమైన ప్రతి కూలాభిప్రాయములు వెలుపబడినవి. కర్మగారు పరిపాలన బడిరి. ఇది ఆంధ్రనాయకుల ఆంగ్లేయదౌర్బల్యమునకు నిదర్శనము గాని ప్రత్యేకరాష్ట్రనిర్మాణవిషయ దౌర్బల్యమునకు నిదర్శనము గాదు. కర్మగారి పరాధనఫలము మఖపునకురాదని నమ్ముచున్నాము." అని కామనస్థిలు పత్రిక ప్రకటించిన వ్యాఖ్యానము ఆంధ్రుల కన్నలను వెడయనని నమ్ముచున్నాము. ఎంతమందివిషయమైనను తగిన ప్రచారము లేనపుడు ఆమాదమును బడయుట కష్టము. సర్ విలియము డ్యూకు గారు సయిత మియ్యవదేశమున జేసియుండిరి. భరతఖండమునందుం తటను భూమిప్రయుక్త రాష్ట్రభావమును వ్యాపింపజేయుటకై యాంధ్రులు కంకణమును గట్టుట ధర్మము.

జెజవాడ - ప్లేగుజాడ్యము

జెజవాడయందు ప్లేగుజాడ్యము ఆగంతుకము గాకను స్వస్థలసంజాతముగ నున్నదని ప్రకటితములైన లేఖలవలన విదితమగు చున్నది. సామాన్యముగ సకలస్థలములందు నాగంతుక జనులవలన ప్లేగు గలుగుచున్నది. ప్లేగు అంటుకుజాడ్యము. ఒకరినుండి మరొకరికి వ్యాపించుచున్నది. ఆరంభదశ యందు ప్లేగు పుట్టిక స్థలములను శుభ్రము జేయుట వలనను ప్లేగు వ్యాపించకను నిలిచిపోగలదు. ఒకసారి వ్యాపించిన తరువాతను నిలుపుట దుర్లభము. బాంబాయి నగరమునందు యిదుభవమువలనను నిర్బంధమైన నిర్బంధము ప్రజాసంక్షోభమునకు గారణంబు గావలనని విదితమైనది. గృహనిర్బంధము స్వచ్ఛందముగ నుండుట యుక్తముగాని నిర్బంధముగ నుండుట ప్రయోజనకరముగాదు. వ్యాధిగ్రస్తులు వ్యాధికలన గలిగిడి యుండునపుడు గ్రహించినపుడు స్వయముగ స్థలమునువదలి పోగలరు. అధికారులు ప్రజాసంక్షోభములేని విధమునను వ్యాధినీవారణోపాయముల నవలంబించవలయును. ప్రజలు అధికారులుచేరి ప్లేగు వ్యాధిని నిర్మూలము చేయుటకై పాలు పడి జెజవాడకు నాంధ్రదేశము నుపద్రవమునుండి గాపాడవలసియుండును.

తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ఆంధ్రసైనికులు.

దుర్గిరాల మార్కెట్ కాకరావుగారు కాకినాడనుండి ఇల్లు ప్రాయముచున్నారు. తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ఆంధ్రసైనికుల యువయోగార్థము తెలుగు కవచకావ్యములు నవలలు మొదలగునవి కావలయు నని నేను పత్రికాముఖమున గానించిన విజ్ఞాపనమునకు దృష్టికరమగునాదరమును మనవారు చూపిరి. చెన్నపురినుండి వావిళ్లరామస్వామి శాస్త్రిలువారి పుత్రులు 15 వక్రని గ్రంథములను, పెద్దాపురమునుండి శ్రీరాజావత్సవాచార్యులు జగవతివర్మగారు 88 పుస్తకములను, దివాన్ బహద్దరు ఎం. ఓ. పాథ్ సారథి అయ్యంగారు తిరువళ్ళీడి నుండి నాలుగమాల్య కావ్యములను, అనంతపురమునుండి విస్సా అప్పారావుసంతులుగారును, రాజోలునుండి శ్రీయ్యత కనకసభా పిళ్లగారును, గాకినాడ విద్యార్థిని సమాజమువారు ను చాలపత్రికలను పుస్తకముల సేసంగిరి. హైకోర్టుకలీలు ఇ. వేంకటరావు కర్మగారు తమయొద్ద చెన్నపురిలో చాల తెలుగు గ్రంథములు కలననియు వారిని నాకంపురునియు వ్రాసిరి. ఇంతవరకు నాకు చేసినవానిన్నిటిని చిన్న చిన్నకట్టులుగ చెందుదినముల కొకతూరి టపావ్వారా సార్జింటు నుంకర వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారి విలాసమునకు పంపుచున్నాడను. ఈ పుస్తకములు మొదలగువానిని కాకినాడ నాకడకు బంపుట వలన కాలహరణము ధనవ్యయ హేతువగుటవలన నువారస్వభావులగువారు తమబహుమాన పదార్థములను తమ స్థానములనుండియే బంగీలు గాకట్టిటపాలావిల్లలనంటింపనక్కరలేవంత (On Active Service) అని వ్రాసింపవచ్చునని విశేషములకు తెలుసుచున్నాను. వీనినందరు గమనింపుడు. ఇల్లు వ్రాయుటవలన నేని స్వల్పభాగము వహించుట కష్టముగ నెంచుచున్నానని తెలపకుడు.

రాగంపూడి మల్లయ్యగారు 12 చీట్ల పేకలకట్టులకు, కాకినాడ లిటరేరి అసోసియేషన్ వారు రు 25 ప్రస్థు సహాయముచేసిరి. ఈ రూప్యములతో గబ్బులిల్లలను రువ్యాళ్లకు కొని పంపుచున్నాను.

బి రో పా మ హా నం గ్రా మ ము

(రెవరెండ వారికి.)

పార్లమెంటు సభ.

చక్రవర్తిగారి యువవ్యాపానంతరము ప్రజల మందిగ
ముగ ఆస్పిత్రిప్రభువుగారు సర్వ ద్వంసుహీను, సర్వ విని
యము రాబట్టునకు గారల యుద్ధకళలమును ప్రశంసించి వారి
అందరు బ్రతిమ ప్రజలకును, సామ్రాజ్యమంతటినికీ కల పరిపూర్ణ
విద్యాన మందుకయు నచింపలేదని పలుకుచు కొంతనమువారి
స్వీకరించి యుగములకుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. మిత్రమండలి అంతర్జా
తీయయుద్ధసభ ఇటీవల స్థలము విస్తరింపబడినది? సభవారుచేయ
కలయు, పనులయందు మాన్యులేమైన గలిగినవా? ఆహుర్ముల
కలన ద్వంసుహీను రాబట్టునకు గారల ప్రస్తుతస్థితి శేమైన
గువరణాలు గావించబడునా? ఇంతవరకు జరుగుచున్న ప్రకా
రముగనే యుద్ధము నడపింపబడుటయు శ్రేయస్కరమనియు
చొరగనమువాటిని వారి సేవకులకును పరిపూర్ణసఖ్య ముండ
వలయుననియు నతిథు చెప్పి విగమించెను.

ప్రధానమంత్రి ప్రత్యుత్తరము.

లాయకు జాగ్రత్తగా రిట్లు చెప్పిరి:— సువర్ణరారంభ
 మున తాను తన సహాకారుల తరపున చెప్పిన ప్రకారముగనే
 దొరతనమువారు నడచుకొనుచున్నారు. తన ప్రకటనలకును
 ప్రెసిడెంటు నిల్పునగారి ప్రకటనలకును హెచ్చిలింగు జెర్మియ
 గార లిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు చాల విమరమును గలిగించినవి.
 హెచ్చిలింగు జెర్మియగారల యభిప్రాయములందు భేదముం
 దుట వాస్తవము. పనులందుమాత్రం అట్టి భేదమే యుండునని
 తాను విశ్వసించ నభిలషించుచున్నాడు. కాని జర్మియగారు
 మిత్రమందలివారు గోరన అంశములలో ముఖ్యమగువానికి
 ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట కద్దునపు డతడు వ్యత్యాసమున పరిపా
 చెను. అతడు మెరబాకుమియా పేలస్తీయులను చెల్లియును
 ఒకే విధమున చూచెను. ఇటలే విషయమున యుద్ధమునకు
 పూర్వము తాము ఏదియో కొన్ని మరకుల జెప్పినయును
 అది యిప్పుడు పునఃపరిపరచినదియని నతడు పలికెను.

తల్లియాయందలి ప్లాచినిక్కు - ప్రజలనుకూర్చి తడిసిన
 (దక్ష) కిరకు ఆ ప్లాచునుట ద్విశ్రమంపలివారి పని కాదని
 చెప్పెను. చివరకు తల్లియాయ నుండి కాదనుచు తలంపుచు
 మరలఁ బల్లి జిరి భవితముగ నిరాకరించిరి.

హెచ్చరించు గారు చెప్పిన వానిలో కొన్ని మరకులును,
ముఖ్యముగ బ్రతుకు హానికలిగిన శత్రుల నిచ్చివేయవలయు
మఱియు యథాగమముగ గ్రహించి నుద్దేశింపబడునట్లు నమ్ముట
కష్టము. సంధిశిక్షయు లేనపుడు సంధి సంధియని కేకలు వేయుట
తలన లాభములేదు. నిజముగ సంధి గావలెనని కోరువార
లకు తెల్లను హెచ్చరించు గారల ఆపహ్యాసములు మిక్కిలి
ఆకాశాంగకరములుగ నుండవలెను.

క్రాంతి జేతముల నాక్రిమిందుకొన నుని చెప్పదు.
జర్మనులు రుష్యా విషయమున గావించిన చర్య కథములేదు.
తెల్పుదుము పోలండులను గూర్చియు, ఫ్రాన్సుదేశము పో
నొట్టికొనిన రాష్ట్రముల తిరిగి దానోకిచ్చివేయుటను గూర్చియు
సంభృష్టకరుగు ప్రత్యుత్తర నియమదలేదు. అన్వీక్షణుల
యధికారముం దుండుఇటాలియనుల గూర్చి ఒక్క మాటయైన
నుచ్చరింపుదలేదు. న్యాయమంతములగి పరిగ్రహింపదగు సంధి
వరకోక్కటియు వారియపురి ప్రత్యుత్తరములందును లేకండు.
టకు తానత్యంత పశ్చాత్తాపము నొందుచున్నాడు. తమ
యధోక్షేతములందు దోరతనము వా రిప్పటికి నిందుకయు మా
ర్పులగావంపలేదు. దేశములంద గండులకంగీకరించుచున్నారు.
జర్మను మిత్రులు సంధిని వాంఛించు చున్నటల వై రిండు
ఉపస్థానములు గాకను ప్రబలతర నిదర్శనమేదయు గన్పించ
నంతవరకు యుద్ధమును కొనసాగించి ప్రపంచమున సంకల్పా
లను స్వస్థమును నెలకొల్ప బ్రయత్నించుటయే మనవిగాన
కర నిష్కర్షణ ధర్మము. (ఉత్సాహము.)

పెద్దలీగు సభా ప్రేకము.

మిత్రమండలివారి అంతర్జాతీయసభనుగూర్చి తాను
అప్పియిక్తుగా రచిసిన ప్రశ్నకు సమాధానము గొప్పచేరదు.
3 సభవారికి కాన్ఫరెన్స్వహాదాకారము లేదనియు సంతకవి
కాదు నవలంబరుమాసమునందు డెమిస్సముంటు వా సభయు. అయిన

సప్పటినుండియు గుమ్మరిజేశము యుద్ధముచేయు తలంపున
విడచిపెట్టెను. తూర్పురంగమునుండి జర్మనుదళము లభిమతి
ముగ పశ్చిమరంగమునకు తీసికొని రాబడినది. అప్పటికంటె
సప్పను స్థితి చాలభాధకరముగ మారినది. ఈసంకల్పరమున
అంగులకు తగిన యేర్పాటుల చేయనిమిత్తము మిత్రునుండతి
వారు సెస్సలీనువద్ద సభగావించిరి. ఈ సంకల్పరము కరుణను
పశ్చిమరంగమున మిత్రునుండతివారి పైనికులసంఖ్య జర్మనుల
కంటె చాల అధికముగనుండెను. ఆయాధిక్యత క్రమ క్రమము
నను, కొలదివారములనుండి విశేషతర్కిరతముగను తగ్గిపోయినది.

జర్మనులు తూర్పురంగమునుండి పశ్చిమరంగమున కెవ్వరిని మార్చుచుని పూనుకొన్నను సాధ్యమైనన్ని దళముల వీలయినంత త్వరితగతినై మార్చుచున్నారు. తాత్కాలిక సంధివలన గలిగిన ఈ మార్పును సంధిరాయచారముల ప్రకారము నముజ్జాపకముండుకొనవలసియున్నది. (ఉత్సాహము) పూచీలతో చానికి నిజమైన సంబంధము విశేషముగ గలదు. ఈసంబంధము మితరతుడు జర్మనులొండ్లములమీదను గాని ప్రాప్తమైనదను గాని దండెత్తి ప్రత్యేకముగ మూలబలములతో తిరిమివేయబడకుండు లేదు తూర్పునుండి నసంఖ్యాకములగు జర్మను పటాలముల గొని వచ్చుటవలన విశేషమగుమార్పు గలిగినది. మన మా మార్పుల జ్ఞాపకమునం దుంచుకొనవలయును. ఎవ్వరు కేత్రువులు కలపడెదరో ఆ ప్రదేశము నెట్టి ఆచట బ్రిటిషు, ఫ్రాన్సు, అమెరికా, ఇటలీ వైస్రాయలనన్నిటి నుపయోగింపవలయు తరుణ మాసన్నమైనదని తెలిసికొనవలయును. ఎవ్వరు వారిరించెదరో మన మెరుగము. కాని కేత్రువులందులకు సిద్ధమగుచున్నారని మనకు తెలియును. జర్మను దళములకు వెనుక రెయిత్వల యేర్పాటులు విశేషముగ జేయబడినవి. అందువలన వారికావోటకుండి మరియొకటి కతిత్వవీరగతినై జోరగలదు. వారి వాయుబోల్టు నెదిరించుటకు సంస్థుల'మయి వారిని తాకించుటకు గూడ మనము సిద్ధము కావలెను. అట్టి ప్రయత్నమును గూర్చి తాము వెన్నీను సభయం బాలోచింపకుండిన వారు తమ దివ్య కృత్యమును జేయునవారగుదురు.

పేర్కొను చిరుదుబాట్ల గా రివివరము పరిగిన సభలకును ఈ సభకునుగల భేదముల తెలుపుదు అవస్థయు కేవల సులభములని నుడిచిరి. ఇచ్చటిను వద్ద నట్లు కాదు. సర్వసామానున, ముఖ్యమైవికాధికారులను, మరికొందఱు సైనిక ప్రతినిధులను, వీరుగాక ప్రధానులను మరికొందఱు మంత్రులను సభ కేటించిరి. వాదప్రతివాదములు పరిష్కార స్వేచ్ఛతో జరుపబడెను. తర్ఫీతియుగ నందఱు సేకగ్రీవముగ నైకత్యవించిరి. (అపరిమితోత్సాహము.) ఏదీర్పాదమును గూర్చిని విరుద్ధాభిప్రాయములు గలగలేదు. ఇచ్చటిను సభాధికారుల సభికము చేయుటనుగూర్చి తాను జాగరూకతతో మాట్లాడవలసియున్నది. యుద్ధసభలో నది మైవికాధికారులచే నిర్వహింపబడెను.

ఈ సభయందు నిశ్చయింపబడిన యుద్ధతీర్మానములు వి
శిషికరంపకుండ సభ కొనగబడిన ఎక్కువ కార్యముల
తెలుపుట కష్టమనియు, ఈ తీర్మానముల నిమగ్త బడు
టకు వెలియనిచ్చిన శత్రులకు విశేషభాధయు గలుగగలద
నియు, అట్టి సమాచారమును తెలుపవలసి వచ్చిన నా భారము
తనవీరాడ నుండకూడదని తాను గోరుచున్నాడనియు, (ఉత్సా
హము) ఈ తీర్మానములపై లక్షలకొలది సైనికుల ప్రాణము
లును, అంగుదేశ గౌరవ నురక్షితములును, ప్రాపంచిక భావు
క మంకటికిని ప్రాణప్రదములగు యుద్ధోద్దేశములను ఆధారడిప
యన్నచనియు ఇట్టివృత్తాంతము తెలియజెప్పట దుష్టింపనేరని
చును దేశోద్దేశమనియు అందుచే తాను చెప్ప వూహకొన
లేదనియు నతడు పలికెను.

అస్మిన్నే గారి యసమ్మతి.

ఈ సమయమున అస్పృశ్యుడగు సభ్యు లాహూద
వాదములు జెలంగ నిలచి అట్టి వృత్తాంతము తాను గో
రతుల చెప్పుట సభికులకు తనపై ననుమానము పుట్టించుటకే
యనియు అట్టి సని వుండిరి కాదనియు తన యసమ్మతిని జెలి
పెను. సభపాగు చేయవలయువను తేదినయమున కాశ్యర
యగు సభివృద్ధి జేయబడినదనియు తాను తెలుపగోరుచుండినని
కతనః పరిశ్రమ.

ప్రధానమర్తలిగాను “ఉపసంహరింపుము”ను చాకముల కట్టినదియునును నిలచుండి అస్పృశ్యుగావిగాద తామైన నిండాకావగము చేసిన అందులకు తాను పశ్చాత్తాపముకలదుగాక చాని నుపసంహరించుకొనుచున్నాడ నని చెప్పిరి. తన కట్టియుద్దేశ్యము లేదు. అయిన వాస్పృశ్యుగా రిగిడిన కృత్తాంతమును సభవారి కార్యనిర్వాహకత్వ పేర్కాటుల జెప్పనిదియు తెలుపుటకు సాధ్యము కాదనియు, సభవారేమి చేయ నుద్దేశించినదియు తెలుపకుండ నీయేర్కాటుల జెప్పటకు నీల తదనియు, సభవారికి బోధపడుటకు తానింతక జెప్పదలసి వచ్చెనని వారు పలికిరి. (ఉత్సాహము.) సభవారేమో పనినినిర్వయించుకొనిరినియు ఆ సభకునిచ్చేసిన దొరతనపు నియమముల కాపని నిర్వహింప నుద్దేశ్యములేదనియు, ఆశీర్వాదమును చెప్పిన కారి తాను కార్యనిర్వాహకత్వ పనులు జెప్ప నీలకాదనిచ్చారు పలికిరి. అచ్చటికి వచ్చిన మిత్రయందలి ప్రతినిధులందఱును ఎట్టికృత్తాంతమును బహిరంగపరప నియ్యకొనరనియు సభవారసంఖ్యపై నొందినవారు దొరతనమును చూపుచేయవచ్చునుగాని నైతిక శీర్షానముల చర్చింప నీలతదని వారు ఖచితముగ చెప్పిరి.

అమ్మమ్మగారు:— నేనట్టి సమాచారమును జూరలేదు.
(ఉత్సాహము)

ప్రధాని:—విక్రమచంద్రవారి యుక్తమౌక్తమ నాయు
కులు గాంచిన ఈ సైనిక దీర్ఘావము చెందజిరగతి దని
మీరు నమ్ముదు.

రాంబద్ధుగారు:—ఈ తీర్మానమునకు సర్, డగ్లసు హే
గు, సర్ విలియము రాంబద్ధులను గార లంగీకరించిరా?

ప్రధాని:—వారు సభకు విచ్చేరిరి, సభకు విచ్చేరిన ప్రతినిధులందఱుగీకరించిరి. జట్టి సైనిక శిక్షాసముఖ వార్తా పత్రికలలో తర్కింపబడకూడదు.

ఒకరు:—నార్లు క్రిపు ప్రభువు గారయ్య వేయవండ మీ
రేల నీకు వారింపరు ?

ప్రధాని. — నేను వారి నందరిని వారించెదను.

సమగ్రముగాని దేశీయులు గాని యుద్ధము నడుపబడు
రీతి నంగీకరింపకున్న తొరణమును యుద్ధి చేయట మందిదిగా
నని తులనాస్థమును క్రతువులకు తెలియొచ్చుట మందిది
కాదని వారంశ్యమున నెక్కి చెప్పిరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 14:— చర్చనందనమున కర్ణము
 ప్రభు విల్లు నడిచెను. సామ్రాజ్యాధిపతికి సామ్రాజ్య యుద్ధ
 సంఘసమావేశము చాలసమాకారమైనది. దేశములు చాలమూర
 ముననుండుటచే తరుయగ కూడుట కనకాశము లేకపోయినది.
 యుద్ధకార్య నిర్వహణము, సేనలను సమకూర్చుట యుద్ధానం
 తరపనుష్యలు మున్నగు విషయములను గూర్చి అధినివేశన
 ముల వారితో జాలోచించుట చాల లాభకరము. ఇండియా
 అధినివేశనములనుండి, వచ్చినవైనట్లులు చాల ప్రకంపనీయులు
 వెలస్తీమ విజయము భావించుచున్నార. (హన్స్
 ము) క్రైస్తవులకు చాల శబ్దమును కలిగించుటలో అరబ్బులు
 మనకు తోడ్పడిరి. అందరును దుమేరియాపట్ల సానుభూతిని
 చూపకలెను. రష్యావారు కడలుటచే అదేశమున కట్టిగలిగి పట్టి
 గది చున మేమి చేయుటకును వీలులేనంత మూరమునం దాదేశ
 మొంటరిగా నున్నది. (ఫ్రాన్స్) దేశమున మనవారు క్రైస్తవుల
 అకస్మంతవనమునకు నిరీక్షించుచున్నార. మన కేలోపమును
 లేదు. (హన్స్ ము) చెల్లెల్లొకడవలన మంచి లాభము కలుగునని
 నిదితమైనది. రానురాను అచటి నైతికప్రవర్తింపులకు హెచ్చగు
 శాధికార మియ్యబడవలెను. వారు స్వతంత్రించి చేయుటలైన
 పనులు చాలనుండును. వారితైకిలిగ అనమానము నిరాధార
 ము. సేనలను విధజించుటకు తప్ప వారికి గల తక్కిన కార్య
 నిర్వాహకాధికార మేమియును తగ్గింపబడలేదు.

၂၄၁

ఇటలివారి యుద్ధదీక్ష.

కోనూ, ఫిబ్రవరి 14:— స్వరక్షణనుకొరకును బాప్తి
యాకాభివృద్ధికోరకును ఇటలీవారు యుద్ధమును కొనసాగింప
నోరవరని సిగ్గుచిటాండోగారు నుడివరి.

అష్ట్రీయా వారిని నిరోధించుట.

అంధుడు, పి.వేదవి 12:—ఇట్టివా టిటబ... పకటిం
చిరిమాంటికా ట్టెల్లా, కల్లులు డెలెనోలయొద్ద మాశకీష్ములు
కీక్రువులను నిరోధించెను. అట్టియైనాను మానవల దురజేర
కాలకపోయితి. చెందు కీక్రు నిమానములు నేలగులాదివిధవి

ప్రశ్న

విజయవైమానిక విజయము.

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 12:— నేటి రాత్రి సర్వ దక్షిణ భాగములను గాఢ నిద్రలో ఉంచుటకు ప్రయత్నించినట్లు తెలుస్తున్నది. నిద్రలేచినందున మా విమానములు శత్రువుల బేరక పట్టలలో నొకటిన్ను బాంబుల వేచినవి. మేము నేడు జర్మనీమీద నొక రాజీ సెనరించి ఆఫెసులను పురముపై బాంబులు వేసిరి. వివరము లింకను తెలియలేదు.

వరానువారి వైమానిక విజయము.

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 13:— నిన్న రాత్రి వరానువారిట్లు ప్రకటించిరి:— మూడున్నది ఎడమ భాగమునను, వానుజనునందును అనోన్య ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. మేము నాలుగు జర్మను విమానముల నేలగుల్పితిమి. శత్రువుల దిఫోలమీదను, రెయిల్వేస్టేషనులమీదను మేము తొమ్మిదివేల కిలోగ్రాముల బాంబులను వేసితిమి. అందు మేట్లు పట్టాన్ని రెయిల్వేస్టేషను ముఖ్యమైనది. అచట నన్ని భయము గూడ గలిగెను.

స్వాతంత్ర్య సేనానాయకత్వము

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 15:— వార్తలను అలోచనలు సంపూర్ణ విశ్వాసమును కలిగించినవి. ఆమెరికావారి సహాయ ములేకయింతులయే ముఖ్యవిషయము. పశ్చిమరంగమున మిత్ర మండలి ఏకీభవించి పనిచేయవలెను. ప్రతిసేనాభాగమునకును స్వాతంత్ర్యము లక్ష్యముగా ఉండవలెను. అది సర్వసేనల యొక యోగము కొరకు నేర్పరచబడినది.

రుష్యా

రష్యాజర్మనీల సంధి.

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 12:— సంధి రాయబారములు ముగిసినవి. జర్మను ధనికుల వరకులు రష్యా నిష్పక్షపాదుల కనుకూలముగ నుండలేదు. జర్మనుల బడదేకా క్రమమునకు రష్యా పౌరంగీకరించినచో లక్షలకొలది పనివాండ్రు బాధ కలుగును గాన మే మంగీకరింపలేదు. మావంటివారే యగు జర్మను అట్టియా కృతపాతకులతో పోరుటకు మా కంగీకారము లేదు. కాన మేము సేనలను చీల్చుట వత్తన నిశ్చయింపి. సహజముల కాపాడుటకు కొద్దిసేనమూత ముందునని రష్యా పౌరు పాముపార్త సంపిది.

జర్మనీ

వైమానికులు జర్మనీ నెదిరించుట.

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 12:— జర్మను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నది:— జనవరి నెలలో శత్రు వైమానికులు జర్మనీని 31 మారు లెదరించిరి. అందు 15 పారిక్రామిక జల్లాలందును 14 కొనరిలేని పట్టణములమీదను జరుపబడినవి. ఈ నెల యందు గావింపబడిన వైమానిక పుయ్యధముల సంఖ్య గ్రెండటి నెలకంటె విశేషముగ పాచ్చెను.

కెయిజరు అపొగభావము.

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 13:— ఉక్రెయినులలో జరిగిన సంధిరసనవరకు కెయిజరుకు ఆహంభావ మధికమైనది. విజయవంతములగు జర్మను సేనలవలన మన శత్రు నిచయము చీల్చబడినదిని భావించుచును జర్మను ఖడ్గము సంధిని కలిగింపగల ద్వారమును తెరచెనని నోరోదుది లాయడుకును కెయిజరు తండ్రివార్త సరిపెను.

నాకే

నాకేనాకలు

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 15:— 31-1-18 వరకు 714 వర్తక నాకలు (10 లక్షల టన్నులు) మునిగినది 883 గ్లడు నావికులు చనిపోయిరి. 53 నాకలును 700 మంది నావికులును కనబడుట లేదు. ఏలలో 2/3 రంగు యుద్ధములన నష్టమైతి.

స్పెయిను

అట్టియా పోలించువాడు

అంధ్రులు, ఫిబ్రవరి 15:— ఉక్రెయినుల సరిహద్దుల భాగము నాది కెయిజరుకు అట్టియా పోలించువాడు పునర్వాగ్నీ గోరకనా నుండి నిడిపోయితి.

స్థానిక వార్తలు

(1)

దక్షిణ హిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము:

సమాజ ఉపన్యాస మందిరములో (97 అన్నాపిల్లపేడి) కె. పున్నయ్యగారు శేషటి సాయంకాలము (17-2-18) ప్రార్థనము సలిపి, భాగవతము గావించెదరు.

శ్రీ గోపాలకృష్ణ సంగీతసభ. — తంబునెట్టి 1806 గృహమున ఈ నెల 17వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4-80వ కంటివరము సరస్వతీకళ్య కంటిరా గాన సభ జరుగును.

కృష్ణవిలాస సభ. — ఈ నెల 17వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు విత్తొరియా పుర మందిరమున సభవారు తెలుగున వంద్రహాసనాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

నవరణ కాబడిన తపాలనోటిసు: — ఒడిశకు ప్రకటించిన విధమున ఈ నెల 22-వ తేదీని గాక 19 వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలమే సీమతపాలు జనరలు తపాలా ఫీసులో గట్టిచేయబడును.

జాతీయనిధి, పరిశ్రామిక సంఘము: — ఈ నెల 5 వ తేదీని జరిగిన కార్యనిర్వాహక సభవారే 1918 సంవత్సరమునకు 8 గురు విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి నెలకు 100 రూప చొప్పున విద్యావేతనములను ఒకగుటకు శత్రుయింపబడినది.

భగవత్ గీతోపన్యాసము: — శేషటి దినము (17-2-18) ఉదయము 8 గంటలకు మైలాపూరు బ్రాహ్మణోద్ధానందరి పి. ఎస్. ప్రారంభవిద్యాపాఠశాలా భవనములో గొప్ప వ్యాఖ్యమూర్తి సహాధిపత్యముగా 5 వ భగవత్ గీతోపన్యాసమును చెప్పెదరు.

ధర్మ పారికథా కాలక్షేపము: — నేటి సాయంకాలము 5 గంటలకు తిరుకల్కెట్టి పెద్దవీధి నెం. 40 రు వ గృహమును తిరుశ్యేలిజిల్లా కడపజిల్లారు నా సప్త్యదగు భాగవతర్ శేషకాశ్రమి యను బాలుడు నందవార్ చరిత్రను పారికథా కాలక్షేపము జరిగించును.

చెన్నపురి ఉపాధ్యాయ సంఘము: — వై సంఘముయొక్క సభ కమిటీ సభ్యులు ఈ నెల 12-వ తేదీ యాదివారము పగలు 1 గంటకు పచ్చయ్యపేట కళాశాల భవనములో సమావేశమై చెన్నపురి పాఠశాలలో 1,2,3 పాఠములు విద్యార్థులకు నేర్పబడు ప్రారంభ శాస్త్రవిద్య గూర్చి యాలోచించెదరు.

అధ్యాత్మరామాయణోపన్యాసము: —

అధ్యాత్మరామాయణము నందలి 85-వ ఉపన్యాసమును బ్రహ్మశ్రీ మహామహాపాధ్యాయులు ఎం.లక్ష్మణమూరిగారు శేషటిదిన ముదయము (17-2-18) 8 గంటలకు సామాకారుపేటలోని ప్రొగ్రెసివ్ యూనియను పాఠశాలా భవనములో చెప్పెదరు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ. — విద్యాశాఖ పత్రమున 17-వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము బ్రాహ్మి 9-వ నెం. 10వ సభాభవనమున దాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి.ఎస్. డి. పి. ఎస్., గారు ఆరోగ్యసంరక్షణమును గూర్చి చిత్రింపట ప్రదర్శనపూర్వకముగా నుపన్యసించెదరు. సభ్యులు కాని పాడు సేతను రావచ్చును. శ్రీలకు పుట్టేకల మేర్పాటు చేయబడును.

దక్షిణహిందూ దేశ వైశ్య సంఘము: — వై సంఘసభ్యులకు ఈ నెల 18 వ తేదీ యాదివారము పగలు 4 గంటలకు పారామెడ నెడిటి: నుండి గానామెడ మూటకు తనములో డి. కృష్ణయ్య, డి. వీరరాఘవులు శ్రేణిసాగిరి కిందపేట నెడిటి. లక్ష్మీనారాయణ భారీ ఎక్స్. గానా యథాసంగతమున కానామెడనుగాను ఆమె ధివధిమున నూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ.

దివానుబహదరుల కాలిధ్యము.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభాసభ్యులగు దివానుబహదరుల కలల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారిని గొప్ప దివానుబహదరు కొమ్మిరెడ్డి నూన్యనారాయణమూర్తి నాయుడు గారిని ఘనతపించిన వారతనమువారు దివానుబహదరు లిరుదములచే గౌరవించినందుకు తమ సంతసమును తెలియచుటకు సభవారు ఈ నెల 14వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు సభాభవనమును ఆంధ్రాహాలు (9 బ్రాహ్మి) నందుపాహారాలిధ్యము నొసంగిరి. శ్రీమూల వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులు, గొప్ప ఎన్.కృష్ణారావు, గొప్ప వీరరావు, గొప్ప శ్రీరాజు శే.ఆర్.వి. కృష్ణారావుబహదరు, గొప్ప యాదాబు మాస్టరు, జి. పి. వజ్రేశ్వరరావుబహదరు డి. వరదరాజులు నాయుడు, దాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ, మారాడ నమ్మారావు శ్రేష్ఠి, బమ్మ పాపయ్య శ్రేష్ఠి, డి. వెంకటసుబ్బారావు, అనుమల నెట్టి కనయ్య శ్రేష్ఠి రంగనాథం శ్రేష్ఠిగారు మున్నగు ప్రముఖు లగు సభ్యులును అతిథులును సభనలంకరించిరి. మొదట నుపాహారము లభింప బడెను. పిమ్మట డి. బి. రామానుజం శ్రేష్ఠిగారిని గూర్చి శ్రీమూల కాళ్ల కూరి గోపాలరాయకవి గారు వ్రాసిన స్వాగతపద్యములను గొప్ప డి. బి. కొమ్మిరెడ్డి నూన్యనారాయణమూర్తి నాయుడు గారిని గూర్చి వెయ్యముడి శేషగిరిరావు గారు వ్రాసిన స్వాగతపద్యములను శేషగిరిరావుగారు చదివెరి. సభాసహకార్య నిర్వహకు శ్రీమూల కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారును శ్రీమూల కుల్లివరసీంపరావు నాయుడుగారును క్రమముగ డి. బి. శ్రేష్ఠిగారిని గొప్ప డి. బి. నాయుడుగారిని గూర్చి సన్మానపత్రములను చదివెరి. స్వాగతపద్యముల సన్మానపత్రముల ముదితప్రతులు అతిథిశ్రీభువులకు ఆహూతు లగు ప్రముఖులకును సభ్యుల కందరికిని పంచివెట్టబడినది. పిమ్మట బాలసభ్యులు కొంతవడి నృగురుధుర గానముచే సభ్యుల రావందింపజేసిరి. రంగనాథం మొదలగువారు హాస్య నియములు వాయిచిరి. పిమ్మట మొక విచిత్ర ప్రహరణము ప్రదర్శించబడెను. కార్యదర్శి లాసంగి సన్మానపత్రములకు అతిథిశ్రీభు లిరువురు నుదితరిని ప్రత్యుత్తరము లొసంగిరి.

ఉపన్యాసము: — ఈ నెల 17 వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 6-15 నిమిషములకు తిరుకల్కెట్టిలో వేకటేశనాయక వీధియందలి కెల్టోహాలులో ప్రాథమిక జె.వి. రాజుగారు, 'స్వశక్తివ్రతము-త్రైపురమతము' అను విషయము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

మదరాసు అందు సదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్డు.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1079)

1918 వ సం॥ ఫిబ్రవరినెల 20 వ తేదీ బుధవారము నుండి నెం. ఏ. 52 అందు 18 వ ప్యాసం జరుగు బుద్ధ కాల మింటుల మార్పునొందును.

18 వ ప్యాసంబునండి - 52 వ లోకరంబి			
ప్రవేశం—పావుట		ప్రవేశం—పావుట	
అక్కిణము	... 8-10		
మొనూరు	8-16	8-18	
తిరువాలంగాడు	8-25	8-27	
మనూరు	8-32	8-33	
కడపజిల్లా	8-40	8-42	
తిరువల్లూరు	8-48	8-52	... 8-10
నెల్లూరు	8-59	9-0	8-16 8-20
తిన్నవూరు	9-7	9-9	8-28 8-30
అరచి	9-17	9-19	8-41 8-43
అంబత్తూరు	9-28	9-27	8-50 8-52
చిల్లపాకం	9-38	9-36	8-59 9-1
మొలకూరు నోంట్	...	9-38	...
...	9-39	9-40	...
మొలకూరు	9-42	9-44	9-7 9-9
కాన్యవరపాడి	...	9-48	...
దేవకొండ	9-53	10-4	9-19 9-24
కడపజిల్లా	10-19	...	9-59 ...

ఆంధ్రదేశ వారలు

తైత్తిరీమాసమునందు పంచమియందు ఉద్వాసమునందు గాక ఉద్వాసము పుట్టిన గల దేవాదాయము గావున నందు జరుగును.

బ్రహ్మపుర కల్లికోట కాశీదేవుడుపాధ్యాయులుగా నుండిన దీనిపాటి లక్ష్యముగావున బి. ఏ. ఎల్.టి. 8వ తేదీని క్షయదగ్ధులన కాలము చేసిరి.

మార్చి 80 తేదీ నుండి తిరువూరు తాలూకా, గంపల గూడెంలో జరుగనున్న 27 వ కృష్ణా నుండలసభకు కాశీవాసుని వాగ్దేవరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగా నుండ నంగీకరించిరి.

రాజమహేంద్రవరము నందలి వసురాము పుస్తకభాండాగార కాళువుగు అంధ్రభాషాభివృద్ధిసమాజ పక్షమున 17 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పురమంధిరమున రత్నకవి వాగ్దేవరజీ బహుమానపరిక్ష జరుపబడును.

కృష్ణాల్లో సంఘమువారి ప్రాపున 8 తేదీని మచిలీ పట్టణ పురమంధిరమున ఉన్న వ నుబ్బయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో సర్ విలియం వెడ్డర్ బరన్ గారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలియజేయుటకు తీర్మానింపబడినది.

అంధ్ర సాహిత్యపరిషత్ పత్రికాస్థాపకులలో ముఖ్యులయిన జయంతి రామయ్య పంతులుగారు బరంపురము నుండి 6 తేదీని రెండు గంటలకు ఛత్తీపురమునకు వచ్చిరి. సాయంత్రమున 5½ గంటలకు పురమంధిరమున వారు 'అంధ్రభాష'ను గురించి రెండుగంటల అవధినించిరి.

ఒకవిలేఖకు లిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— బాబ్బిలియ హాగివాది హైస్కూలులో వ్యాయాస మహాపాధ్యాయులగు జెల్లూరి నాసింగరావుగారు, పురజనులెల్ల రభిలషింప నీ నెల రోజు తేదీ సాయంత్ర మెదుగుంటలకు బాబ్బిలియ నున్న బార్బరెస్ హాసులో ప్రాణాయామసంబంధ మగు కొన్ని యత్యుత్తర సాహస కార్యము లొనర్చిరి. తలఁచి, హాస్యోన్మయములను సమముగా కారీరంబున గల వివిధ కంపరంబులయొక్క చలనము లేక మోషను బహు రమ్యంబుగా ప్రార్థనను చూపిరి.

10 తేదీని వెద్దాపురము తాలూకా గెడ్డనాపల్లిలోగల విద్యానంద పుస్తకభాండాగార ప్రధానవాక్కిక మహాస్నానము చిలకమర్తి లక్ష్మీ నలసింపరావుగారి యాధిపత్యమున జయప్రథముగ జరిగినది 500 మందిజనులకు సభ నలంకరించిరి. ఆదివ్రాడి సోమనాథ రావుగారు దేశసేవ గూర్చియు గాడేల్లి నూర్యనారాయణ శర్మగారు భూమిసేవ గూర్చియు ఉమ్మడి ఆరీషా కవిగారు భాండాగారముల గూర్చియు, ఇంద్రగింటు నూర్యనారాయణ మూర్తిగారు ముఖ్యధర్మముల గూర్చియు విపులముగ వ్యాఖయరంజకముగ నుపన్యసించిరి.

5 వ తేదీ నెల్లూరుజిల్లా పోట్లపూడియందు చతుర్వేదుల వేంకటరావువయ్యగారి యాజమాన్యమున స్వరాజ్యసమితి పక్షమున సభ జరిగి శర్మగారు సామగ్రిజ్య కాసన నిర్వాణ సభలో ఉపపాదింపబోవు తీర్మానమును (భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రతీర్మానమును) ప్రభుత్వమువారింగీకరింపవలయు ననియు, యే విచారణలేక నిర్బంధింపబడిన దరికి చెంచయ్యశెట్టిగారిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారిచ్యుత తమ అసమ్మతిని వెలుపుచు, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధితుని తక్షణము విడుదల జేయవలయుననియు, తీర్మానములను జేసిరి. మొదటి తీర్మానము టైప్ గానిగారికిని, శర్మగారికిని, రెండవ తీర్మానమును నుదరాసు ప్రభుత్వమువారికిని తేలికని పంపిరి.

మద్దూరి తేంకెగారిని బి. ఏ. టి. ఎల్. టి. గారు రాజమహేంద్రవరములోగల హిందూకాలేజీలో ఉల్లుప్రాయమున్నాడుగానక వానిని సందర్శించుటయందు కోరికొంద గ్రామమునకు భాగ్యం కుట్టెంకిగారి వారు ప్రత్యేక న్యసింపాపాసు కల్యాణ చర్యకర్తల సమయమున గానసభలు జరుపబడుచున్నది. చాలమంది యభిమానములు భూరజేతను

నుండి గూడ వచ్చి మా మన్నులను గైకొని తమ సంగీతవిద్యను ప్రదర్శించి గ్రామస్థులను, కార్యణమును చూడుటకువచ్చు నితరులను ఆనందింప జేయుచుంది. ఈసభ లింకను బాల్య దశయం దుండుటచే పాటకులకు గొప్ప బహుమతులు చేయ జాలనప్పటికి తమ మర్యాదలను జేసి గౌరవింతుట శక్తిగలిగి యుండకపోలేదు. ఈ సంవత్సరము గూడ పాటకులును సం గీతవిద్యయం దుత్సాహము గలవారను మాసభలకు దయచేసి మాప్రయత్నముకు తోడ్పడి మా కుత్సాహము గలిగించి యా నందింప జేయుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

అనంతపురము డివిజన్ సంఘమువారు 12-వ తేదీని ఆనం తపురమునందు సభ చేసి డివిజన్ సంఘమును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ కమిటీకి అనుబంధముగ చేర్చుకొనవలయు తీర్మానించి క్రిందకనబడిన వారలను 1918 సంవత్సర ఉద్యోగియులుగా నియమించిరి. రావుసాహెబ్ పులమతి ఆదిమూర్తిరావుగారు అధ్యక్షులు. హట్టి శివరావుపంతులుగారు గుబ్బి గంగప్పగారు (కల్యాణదుర్గము) ఉపాధ్యక్షులు. హట్టి శంకరరావుగారు, సాంస్లి వాసుదేవరావుగారు, భూలిపాటి హొన్నప్పశెట్టి గారు, బి. వోబళేమగారు, జి. మహమ్మద్ వలీజేగ్ సాహెబ్ గారు జనరలు కార్యదర్శులు. గోనగొండ భద్రయ్యశెట్టిగారు కోశాధిపతి. ఎన్. వేదాచార్యగారు, కూడేయ కృష్ణరావుగారు పేటి గుండురావుగారు, బి. వోబళేపప్పగారు, యాడిగ వెంకటప్పగారు, ధలి నరసప్పగారు, గొంది నుబ్బయ్యశెట్టిగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీకి డివిజన్ సంఘము తరపున హట్టి శివరావుపంతులు గారిని సాంస్లి వాసుదేవరావుగారిని ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొను నట్లు కూడ తీర్మానించిరి.

గంపామజిల్లా టెక్నాలి పురమున తాలూకాసంఘము వారి యాజమాన్యక్రింద కాలివాస గ్రంథాలయమునందు 12 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటల కొక బహిరంగసభ జరుపబడినది. సభాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన ఆంధ్రపత్రికా సహాయ సంపాదకులగు నిట్టల కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు తొలుదొల్ల పురమునందలి వివిధ కక్షలవారి నైకమత్యము వహింప ప్రోత్సహించుచు, పురమునందలి విద్యార్థులు, కొందఱు తలచినట్లు రాజకీయవిషయముల తర్కించుట ఎంత మాత్రమును రాజద్రోహము కానేరదనియు, ప్రస్తుత రాజకీయ విషయములనుగూర్చి ప్రతివారును తమ యభిప్రాయముల వ్యక్తపరచువారికి జెప్పట విధ్యుక్తధర్మమనియు, అటులజేయక నితరులైన జేయ నొల్లనివాడ చ్యో దేశద్రోహకరమగుటయేగాక రాజభక్తికి గూడ గడుమరచునను పలికిరి పిచ్చుట వారు హిందూదేశమునకు మహాపాప మొనరించిన సర్ లలియము వెడ్డరబర్నూ గారి నురజమునకు విచారించుచు వారి చాత్రమును సంగ్రహముగ నగ్గడించి. వారి మరణము నకు విచారించుచు సభవారిక తీర్మానము జేసిరి. తీర్మానమును తమ సానుభూతిని వారికుటుంబమునకు తంత్రముల మున తెలుపుటకు కూడ తీర్మానింపబడినది.

సర్ జేమ్స్ మెట్టనుగారు:— మెట్టను గారంద్యోగమున నుండి నెలపుపుచ్చుకొను సందర్భమున ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది.

ప్రజాసరాగమును బడయ మెట్టనుగారు మిగుల వాంఛించియుండిరి సదుద్దేశములను కలిగియుండుటలోగూడ విడికి లోపము గానరాకున్నది. అయినను ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ వీరి వాదముండి యుండుట విచిత్రముగ నున్నది. మిగుల సామర్థ్యమున పనిచేయవలసి యుండిన కాలమున, కార్యకరణములేకుండుటయు, ప్రజాభిప్రాయమునకు భిన్నముగ నడచుకొనుటయు, ప్రజలమనముల నొప్పించునట్లు ప్రసంగించుటయు మెట్టను గారి నొనర్చి యున్నాడు. సుదృఢమతులకు మెట్టను గారి నిధిమున నుండెంచి యుండుటకు కారణము కానరాదు. మానవుడెవ్వడును సర్వ సద్గుణ సంపన్నుడు గాడు. ఆతడొకప్పుడు కార్యములయందు లోపము లుండును. తానొకప్పుడు కార్యమునకునె ప్పటి పరిణామమయొక్క మరల దృఢమున నిర్ణయించుటయు, మెట్టనుగారి రాజ్యాధిపతిగ నొప్పు లొలుక గలట్లు, వీరిప్రభుత్వవిధిమొ. 1918వ సంవత్సరమున కన్నముగ్గురు వీరిని నియమింపగ నిర్ణయించియున్నది. మహమ్మదీయ డిప్యూటీ గవర్నమెంట్ పరమేశ్వరులు కాక, మెట్టనుగారి యంత్రప్రచురము గానింపబడినది. కచ్చిగుగారి పక్షము భరించుట

రెండవ విషయము. కచ్చిగుగారి కాంక్షలేమిది కార్యక్రమమున ఉద్యోగు లెవ్వరును చేరకూడదని యన్యుమున ఇండియా దొర తనము వారాజ్ఞాపించిరి. యుద్ధ కారణమున గవర్నరు గారి కార్యభార మధికమై, వారి చర్యకు కొంతవరకు సహరము ప్రతిబంధకమయ్యెను. కాని లెట్టి నెంటు గవర్నరుగారి యంత్రాహముగాని కార్యక్రమ తత్పరత్వముగాని భగ్నుపడలేదు. సాంఘికవిషయములయందు శీఘ్ర వారు చాల నరుదుగనుందురు. ఈసందర్భమున మెట్టను దొరసానిగారు తమభర్తకు విశేషముగ తోడ్పడి యున్నారు. ఆమె పట్టుదలవలననే యుద్ధనిధి యారాష్ట్రములయందు పురోవృద్ధి నొందినది గనుక శ్రీవారలకు వారల ప్రయాణ మనుకూలమై సురక్షితముగ నిండ్లాండును చేర్చుచుగాక! లెట్టి నెంటు గవర్నరుపదవిగాక తమ బుద్ధిచాతుర్యమున కనకూల మగు వేరొకపదవియం దభిరకాలముననే మెట్టనుగారు భారతవర్షపు సేవనిమిత్తము మరల వత్తురుగాక.

సర్ జేమ్స్ మెట్టనుగారిని గూర్చి పయ్యసీరు పత్రిక ఒకప్రధానవ్యాసమును వ్రాయుచు అందిట్లు దహరించుచున్నది. హిందూదేశ రాజకీయ సేవను ప్రజల భక్తి కృతజ్ఞతలకు పాత్రిత నొందు విధానము నితనికంటె వేరెవ్వరింతవరకు జూపియుండలేదు. ఉన్నతద్యోగములం దుండు తక్కిన వారి వలెనే ఇతని నుగుణములు నగుణములుగ గన్పింప జేయబడినవి. చిరజీవితముగు ధర్మము కంటె నెవ్వడు ప్రాశస్త్యము నతడు గనబరచెను. పృథివి తొందరపెట్టు కార్యములయందతని కత్యంతాభిమానము అయినను బలవంతపెట్టుట మాత్రమిచ్చ ములేదు. ఆతని దయాగర్భిత్యము చివర కొకలోపముగ పరిణమించెను. ఎవరు చెప్పిన మాటలైన నిరాకరింపలేకుండు సౌమ్యగుణమువలన తప్పుదభిప్రాయముల నిరూపించువారిచే నతనికి మోసమువచ్చెను. ఆదాయముల రాబట్టుకొనుటయందత దంత నేర్పును జూపలేకపోయెను. మొదట తాను వినినసంగతి నెవ్వడు నమ్మకము గలిగియుండి యలంకరించునపుల నిమిత్త మననసముగ నతడు విశేష కాలము వ్యయపరచెను కాన్నూరు మసీదు వ్యవహారమును, యుద్ధవ్యవహారమును, రాజకీయస్థితిగూర్చి వై అధికారు లెట్టి తీర్మానమును జేయవండుటయు, రాష్ట్రములోపలను బయటను పలువుర పుంధిధముల దూషించుటయు గతచరితమునకు విశేషముగ నవసారము గలిగించినవి.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్.
సం॥ 1874 స్థాపితము హైదరాబాదు, బొంబాయి.
నిలువసాము లేక కోట్ల రూపములు
ఇంతవర కిచ్చి వేసినది 5 కోట్ల రూపాయలు

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను, ఎంతవర మెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసిదారునకు వృద్ధాప్యదశ మందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయేగాక, పాలిసిదారునికి అకాలమరణ మగునేని ఆతనికిటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. స్థిరముగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబీకులకును ఇది చాల శాకార్యముగు మార్గము. (672)

WANTED Agents & Canvasers in Telugu Districts
APPLY TO:-
W. St. John Church,
Branch Secretary,
ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,
Post Box No. 8, Madras,

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

Debate on the Address.

Mr. Asquith and British Commanders.

LONDON, February 15.

In the course of the debate on the Address in the House of Commons, Mr. Asquith, after paying a very high tribute to F. M. Sir Douglas Haig and General Sir William Robertson and declaring that the confidence of the nation and the Empire in them was in no way shaken, (cheers) asked the Government to define the recent enlargement of the functions of the Inter-Allied War Council and also whether any change had been made, or was contemplated in the status, personnel or functions of F. M. Sir Douglas Haig or General Sir William Robertson. Mr. Asquith concluded by emphasising the necessity of a complete confidence in the system by which we were carrying on the war and in perfect harmony between the Government and its servants.

The Premier's Reply.

Enemy Attitude Reviewed.

Mr. Lloyd George said:—The Government stood by the considered declaration which he had made, on behalf of his colleagues, at the meeting with the Trade Union representatives early in the year. He was profoundly disappointed at Count Hertling's and Czernin's replies to his and President Wilson's declarations. It was true that there was a difference in the tone between Count Hertling and Count Czernin. He wished he could believe there was a difference in substance. When Count Czernin came to the real substance of the Allies' demands, he was adamant. Count Czernin put Mesopotamia and Palestine in exactly the same position as Belgium and as regards Italy, he simply stated that certain offers were made to Italy before the war, but had now been withdrawn.

As far as the Slavonic population of Austria was concerned, Count Czernin made a bald statement that was none of the Allies' business to inquire. Indeed Count Czernin resolutely refused to discuss any terms which might be regarded as possible peace terms.

With regard to Count Hertling, the Premier said it was difficult to believe that some of his demands were serious, especially regarding Britain's surrendering coaling-stations. It was no use crying peace when there was no peace and the Premier confessed that an examination of Count Czernin's and Count Hertling's speeches was profoundly disappointing to those who really desired peace.

Germany's action towards Russia proved that her declaration of no annexation was meaningless. No satisfactory answer had been given as regards Belgium and Poland, or as regards France's legitimate claims to the restoration of her lost provinces. Not a word was said about men of Italian race and tongue under the Austrian yoke. He very profoundly regretted that he found nothing in those speeches which could possibly be regarded as a proof that the Central Powers were prepared for peace on terms which could be regarded as just and reasonable. The Government did not recede in the least from its statement of war aims which they still regarded as embodying the aims and ideas for which we were fighting and there was every indication that the whole nation accepted that statement as fair, just and moderate. Until there was some better price than had been provided by the speeches, to which he had referred, that the Central Powers were prepared to consider our war aims, it would be our regrettable duty to go on and make preparations which were necessary in order to establish international right in the world. (Cheers.)

Object of Versailles Council.

With regard to the Inter-Allied Council, he could not give the information which Mr. Asquith had asked for. It was useless to give partial information. He admitted that he had stated in November that the Council was not intended to have executive functions, but since then Russia had gone out of the war and a very considerable number of German divisions had been brought to the West front from the East front and the situation had become very much more menacing and the Allies had met at Versailles in order to consider the best methods of meeting that menace in 1918. Till the present year, the Allies had an overwhelming superiority in troops on the Western front, but gradually, even rapidly, that superiority had diminished, especially in the last few weeks.

Germany's Reinforcements from the East.

Despite her undertaking not to remove troops from East to West, Germany had removed troops as rapidly as railway arrangements had allowed. That contravention of the armistice had to be borne in mind when we were discussing terms of peace (Cheers). Because it had a real bearing upon the guarantee. (Cheers) Till this year, there was no attack the Germans could bring either against the British or against the French, which could not in the main be dealt with by the reserves of each individual army. The situation had been completely changed by the enormous German reinforcements from the east and they had to consider the change in the situation. They had to deal with a situation where it was absolutely essential that the whole strength of the Allied armies of France, Britain, America and Italy should be made available for the point at which the attack came. We did not know where the blow would come. All we knew was that it was being prepared. There was a gigantic railway system behind the German lines which might swing the attack here or there and it was essential that arrangements should be made, whereby the Allies should treat their armies as one to meet the danger and menace wherever it came. (Cheers). If they had not dealt with that problem at Versailles, they would have been guilty of a grave dereliction of duty.

War Council Functions Unrevealed:

Mr. Lloyd George proceeded to contrast, the conferences where the military met on the other side and civilians here and where documents were exchanged between the two and the method of the

Versailles Council. The former, as conferences to discuss strategy, were a pure farce; but at Versailles there were five days discussions at which Commanders-in-Chief and chiefs of the staff and other military representatives, also the Premiers and other Ministers attended and the discussion was free. The result was the establishment of a complete unity (Loud cheers). There was no division of opinion upon any resolution. With regard to the critical action involved in the extension of the powers of the Versailles Council, he must speak with caution, because it was a matter of Military decision in a War Council.

He maintained that it was impossible to define the enlarged functions of the Council without stating the war decisions arrived at. He enlarged on the value to the enemy of the least information with regard to these decisions and said that, if information had to be given, he would rather that the responsibility rested upon other shoulders. (Loud Cheers.) Upon these decisions depended millions of gallant lives, the honour and safety of our land and the war aims on which the future of the world depended. It would be treason beyond description to give information and he declined to do so. (Loud Cheers.)

Mr. Asquith Protests.

Mr. Asquith here rose to protest amidst loud cheers against what he termed "insinuation" that he was asking for such information. He emphasised that he wanted to know in what respect the functions of the Council had been permanently enlarged.

The Premier, who was greeted with cries of "withdraw" said that, if he had made any insinuation against Mr. Asquith, he not only regretted it, but withdrew it. It was far from his intention to do so, but he wanted the House to realise that the information, for which Mr. Asquith asked could not be given without giving information as regards the executive powers conferred upon the Versailles War Council. These powers could not be stated without saying what the Council had to do. (Cheers). The Council had decided on a certain action, the carrying out of which was entrusted to the nominees of the Governments sitting at Versailles and he could not state the executive functions of the Council, unless he stated what that decision was.

All the Allied representatives at Versailles were against publishing any information. He suggested that if the House were dissatisfied, it could change the Government but not try to discuss military decisions:— Mr. Asquith interrupting "I did not ask for that" (Cheers).

The Premier:—Believe me, this involves a military decision of the first magnitude by the greatest leaders of the Allies.

Lively Discussion.

Mr. Lambert asked "Did F. M. Sir Douglas Haig and General Sir William Robertson approve?"

The Premier replied they were present and all the representatives present approved. The Premier emphasised that such military decisions should not be discussed in newspapers.

A voice:—Why don't you stop Lord Northcliffe from doing so?"

The Premier "I would stop them all."

A Member interrupted saying that newspaper information came from Downing Street.

The Premier:—"That is an absolute, unmitigated falsehood. I have been fighting hard against these statements in the newspapers."

Mr. Lloyd George concluded by saying that if the House and Country were not satisfied with the conduct of the war and if they thought that a new Government could conduct it better, it was their business to change the Government. But so long as the House of Commons retained confidence in the Government, they ought to allow it a full and free hand in the Entente, thereby preserving a vital unity of Nation and Allies. He appealed to the House to support the Government, especially in its determination that, when decisions of this kind were reached, they should be carried out and not revealed to the enemy. (Loud Cheers.)

Debate on the Address in the Lords.

Lord Curzon's Statement.

LONDON, February 15.

In the House of Lords in the course of the debate on the Address Lord Curzon said that the Imperial War Conference marked an important step in the constitutional development of the Empire. Geographical conditions prevented frequent meetings but the prosecution of war, supply of men, peace and after-war-conditions were matters with regard to which we should gain by deliberating with our overseas fellow subjects. He paid a tribute to the type of Dominion and Indian soldiers seen daily in the street.

The success of Palestine Expedition was regarded throughout the world as a symbol of coming victory. (Cheers). Arabs have assisted us to inflict heavy defeats on the enemy.

All must sympathise with Rumania. Her position was not due to the failure of her Western Allies, but to geographical isolation since she was deserted by Russia.

In France our position was one of expectancy but the Allies had men to meet the onslaught and munitions equal to the enemy's, and our moral had never been higher. (Cheers). The Versailles Council had justified most sanguine expectations. It was inevitable that military representatives at Versailles should be invested with greater power as time went on. They had to deal efficiently and promptly with any situation which did not always permit reference to distant Governments. The suspicions levelled against the Council were without foundation, and except as regards military disposition its executive functions had not been modified.

TELEGRAMS.

Autonomous Command Necessary.

LONDON, February 15.

The deliberations at Versailles had inspired the fullest confidence. As far as could be humanly foreseen, one factor alone, which must greatly improve the situation, was the growing American assistance.

The Versailles conference had emphasized the necessity of close Allied cohesion on the West front concurrently with freedom and responsibility for each Allied Command. Such autonomous command was due to reasons of general unity and not to considerations of national "Amour propre".

British Production in 1917.

A Gigantic Output.

LONDON, February 15.

In the House of Commons to-day, Mr. Bonar Law gave interesting account of the British achievements. He said that last year 8,20,000 men were added to the Army, while 7,31,000 men and 8,00,000 women were placed in employment in Britain. 8,50,000 tons of cereals and three million tons of potatoes were added to our production. We were the only belligerents whose food production had not diminished. A million additional acres were ploughed last year while twelve hundred thousand more acres had already been ploughed this year. Wheat stocks in the United Kingdom in December exceeded those of December 1915 by two million quarters. One million one hundred thousand tons of shipping were built in the United Kingdom in 1917, and we lent a million and half tons of shipping to the Allies. Our guns in France increased by thirty per cent. Our aeroplanes were multiplied two and half times compared with 1916. Mr. Bonar Law concluded by defending the War Cabinet system of Government which, he pointed out, had been adopted by all Belligerents. If the House of Commons had no confidence in the Government they ought to get a Government which would carry on the work better, but until they did so, it was their duty to avoid damaging criticism. (Loud cheers.)

Central Powers

Austrian Polish Party.

Breaks off With Vienna Government.

LONDON, February 15.

AMSTERDAM.—A telegram from Vienna says that the Austrian-Polish Party has broken off relations with the Vienna Government because peace with Ukraine has assigned the Cholm Government to Ukraine.

The Kaiser Truculent.

The Kaiser has resumed his truculent tone as a result of peace with Ukraine. He has telegraphed to Count Hertling that the cordon of Germany's enemies has at length been broken by the victorious German armies, and has telegraphed to the managing director of the Norddeutsche Lloyd that the German sword has opened the door which must lead to a general peace.

Mr. Trotsky's Latest Move Displeases Germany.

German Chancellor's Contemplated Action.

LONDON, February 15.

AMSTERDAM.—According to the latest indications in the German press, M. Trotsky's latest move has caused the greatest dissatisfaction and suspicion in Germany, and the highest quarters are busily conferring to find a solution of the puzzle, while a section of the press insists that Mr. Trotsky must be forced to sign regular peace. It is authoritatively stated that Count Hertling is resolved to conduct no further negotiations and is even considering the recall of Economic Commissions from Petrograd.

Attempts to Make Demobilised

Army Red Guards.

Another section of the Press urges a cautious and waiting attitude with a view to securing exchange of prisoners. The fear is generally expressed that Bolsheviks are vigorously working to form Red Guards out of the remnants of the Russian Army with the object of hampering German restoration of order by guerilla bands.

Russia

Russo-German Peace.

Conditions Unacceptable to Russia.

Reason for Russian Demobilization.

LONDON, February 15.

A wireless Russian official message states that the peace negotiations have ended, German capitalists submitted conditions which were not acceptable to the Russian Revolution.

The latter is unable to acquiesce in forcible annexations, or to sign a peace, bringing sadness and oppression on millions of workmen and peasants. "We refuse to fight against the Austrian and German peasants like ourselves and demobilization has been ordered, except of some detachments for the defence of the frontier."

America

British Labour and Peace.

Mr. Duncan M. P.'s Assertion in America.

LONDON, February 15.

NEW YORK.—At the labour mass meeting addressed by Members of the British Labour Mission, Mr. Duncan M. P. declared that the assertion that British Labour desired peace was ridiculous. Mr. Appleton expressed supreme confidence in Britain's ability to hold her own and belittled the so-called British Labour unrest, declaring the bulk of workers were in the war to a finish.

కాకినాడ వార్తలు.

(మాస్యకేయ విలేజునివద్దనుండి)
వార్తకము.

కాకినాడ, ఫిబ్రవరి 14:— రాక రాక కొన్ని నెలలకు మోరిసుబియ్యము కొనిపోవుట కొక ధూమపాక క్రిందటి నెలలో నీరేవునకు వచ్చెను. అదివచ్చినట్లుగానే గాలి, వాన, తుపానువచ్చి తుడ కది యెట్లో కొంతసరకు నెగుమతిచేసి కొనెను. ఇప్పుడు బియ్యము యెగుమతికూడ దని దొరతనము వారు ప్రచురించిరి. దీనికారణము నెరుగజాలక వర్తకులు చేయి యర్థములు చేయుచున్నారు. గోదావరి ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు ఆనుపేరుగల స్వదేశకర్త సంఘమువారు ప్రొందవ వర్తకమునుగురించి పరిశీలనచేసి సంకల్ప వహింపవలెననున, గోదావరి జిల్లా సంఘమున వర్తకాఖి నొకదానిని స్థాపింపు డని యిచటివర్తకులు కొందరు కోరినమీదట దాని సంగీకరించిరి.

వ్యావహారికము.

కల్వరగారు మన్యప్రాంతములందే సంచారము చేయుచున్నారు. డివిజను ఆఫీసర్లు తాలూకాల జమాబందీలను జరుపుచున్నారు. యానాంచుట్టునున్న ఘాటీల సెల్లివేయుట కేర్పాటు చేయుటకు సాల్వమీషను మొదలగు నధికారులందరిచటకు వచ్చిరి. ఇచటి కాలేజీమొదలగు పాఠశాలల తనిఖీనియు త్రము స్కూల్ ఇన్స్పెక్టరు ఆఫీస్టుంట్ల యిన్స్పెక్టరు మొదలగువారు వచ్చి చూచుచున్నారన్నారు. అక్కపుంట్ల జనరలు ఆఫీసునుండి యిద్దరు డాక్టర్గియులువచ్చి జిల్లా ప్రెజిడెంట్ ఆఫీసు తనిఖీచేసిరి.

పరపతి సంఘములు.

గవర్నమెంటు ఉద్యోగియుల యపయోగాగ్రహ మిట్టణమున సొక ప్రత్యేక పరపతిసంఘము స్థాపింపబడెను. దానికి ప్రెజిడెంట్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు వెసిడెంటుగను, కలెక్టరు కచ్చేరి కార్యదర్శిగారు నియమింపబడిరి. యిద్దరు యువత్రములు కొనగా మిగిలివెట్టియు నింతటినుండి వనూలగు నట్టియు రెయిల్వే శిక్షకును గోదావరి జిల్లాలో ఆపరేటివు బ్యాంకులో వడ్డీకి వేసి జిల్లారయితులకు సదుపాయము చేయుటకు గోదావరి జిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించి రయితుల కృతజ్ఞతకు బాతులయిరి.

లంకల కిస్తీలు

ఈ యేడు లంకల రయితులు సర్కారుపన్నులు చెల్లించుటకు సులభముగా బదుల్లు పుట్టుకున్నందున, ఫిబ్రవరి మార్చి నెలల కిస్తీలను మార్చి యేప్రిల్ నెలలలో వసూలుచేయుట కాజ్ఞాపింపుడని వారు కలెక్టరుగారిని కోరినట్లు తెలియుచున్నది. సర్కారుములు.

ఈనూత్న కల్వరమున దివాన్ బహద్దరు బిరుదుముల నందిన రఘుపతి వేంకటరత్నము, కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగార్లకు తెలగాసంఘమువారు 4 తేదీని జగన్నాథపురమున, నాళం పద్మనాభము ముత్రా మాణిక్యము శ్రేష్ఠిగార్లు చుంచినీటి కుళాయి చెవ్వ యావరమున ఫలాహార విందుల గావించి పాదల సమావేశము జరిగించిరి. యూర పియనులు ఇండియన్ లీమూలమున సెక్కుచోట చేరుటకు గారణమయ్యెను. మరియొకవిధముగ యూరపియనులు సామాన్యముగ మనసోగియుటకు వారికిపావకాళముచిక్కెను.

జిల్లావ్యవహారములు.

జిల్లా ప్రజల సదుపాయముకొరకు గావలయు నీక్రింది విషయములను గురించి జిల్లా సంఘమువారు వేరువేరుడిపాట్ల మెంటుల వారికినడుచు నిన్న వినిచియున్నారు. (1) ద్రాక్షారామమున పశువైద్యశాలను స్థాపించుట (2) గోదావరి జిల్లా గజటుయిపుడు తెలుగుభాగములేదు. ఇంగ్లీషుభాగము వేరుగన ప్రకటింపబడుచున్నందున, ఎన్ని గావలయు వారు దానినే తెప్పించుకొనుటకు పీలుగనుండులాగున భాగమునకు రూపాయి చొప్పున, నిండు గజటుకు రెండు రూపాయిలు చందాను నిర్ణయించుడని (3) రహదారిపడవలలో సరుకులపడవవేరులు. జనము పడవలువేరుగ నేర్పాటుచేసి జనము పడవలనిర్మాణము నందు అనుకూలముగ మాగ్నెటుచేయుడని (4) తాటిపాకపడవలకేపు, గన్నవరము ఆక్విడక్టు, ఇందుపల్లవం తెన, ఆలమూరు కాల్యగట్టు, మండపేటివం తెన, పనలపూడిలాకు, ఉండూరు వం తెన, చింతపల్లిలాకు, మేడపాడులాకు మొదలగుచోట్ల రహదారియాదాయములో నుండి రహదారిజనము తలదాచుకొనుటకు కాలలు కట్టింపుడని (5) కోటిపల్లి, బోడనకుర్రు, ఎదురులంక మొదలగు గోదావరి రేవుస్థలములలో చీకటిరా

త్రులందు రేవుల పాట సాము లోనుండి దీపములపెట్టించి, పడవమృతకు నిరీక్షించుటకు కాలలు కట్టింపుడని (6) యిద్దము సాగుచున్నంతకాలము నీటి పారుదల సవరణ కాసనమువంటి కాసనములను చెన్నపురి దొరతనమువారు తలపెట్టుకుండ యజ్ఞాపింపుడని రాజప్రతినిధి గారిని హిందూదేశ ప్రధాన కాగ్యమంత్రిగారిని వేడుట. (7) గోదావరి జిల్లాలో వాలంటరీ పంచాయితీల నెక్కువగ స్థాపించుటకు వలయు శ్రద్ధ వైకొన డివిజను ఆఫీసరుల నడుగుడని కలెక్టరుగారిని కోరుట.

జిల్లాకాళరెన్సు.

పండ్లండవ గోదావరిమండలసభ యా యేడుకోజులు వందు జరుగవలసి యున్నది. అది యిప్పుడు సెలవుదినములలో జరుపుట యుక్తమని గోదావరి జిల్లా సంఘమువారు తమ సాలు యభిప్రాయమును తీర్మానించిరి. రాజోలునుండి యీ సభను గురించిన వర్తమానము తెప్పియు పత్రికాముఖమున వైసను వెలియరావలెను. మే జూన్ నెలలలో నీ సభను జరిగించిరేని యితరతాలూకాలవారు వచ్చుట కడు కష్టసాధ్యమగునుకనుక, అచటి సన్మానసంఘమువారు దీనినిగురించి శ్రద్ధవహించుట కర్తవ్యము.

మ్యానిసిపలు.

ఈ పట్టణము సర్వే నిమిత్తము కవున్సిలువారు దొరతన మువారివద్ద బదులుపుచ్చుకొన నెంచిన రు 29,000 లలో రు 24000 లు మాత్ర మి సంతకీరాంతమునకు ప్రెజిడెంట్ పుచ్చుకొన్నది అక్కపుంట్ల జనరలుగా రాజ్ఞాపించిరి. 1918-19 సంవత్సరపు బడ్జటుమీద కలెక్టరుగారు వ్రాసిన రిమాన్యులలో కొన్ని పొరబాట్లున్నవని చూపుచు కొందరు కవున్సిలరులు గవర్నమెంటు వారికి తాజాగామి మోరాండమును పంపిరి తెలియుచున్నది. కవున్సిలరు లిట్లు కొందరైనను వెంటనే మేల్కని తమ బాగరూకతను వెల్లడించుట పుర పరిపాలనమునకు శుభసూచకము.

గుంటూరుతాలూకాలో చేరిన తుళ్లూరు గ్రామమునందు మల్లిఖార్జునపుస్తకాలయము నెలకొల్పబడెను.

మానవకోటిని రక్షింపుడు!

దేశసేవ చేయుడు!

అమోఘమగునట్టియు ఐలుపురచే ఉపయోగించబడినట్టి పండిత టి. కె. జగ్గర్నూగారి ప్లేగు, కలరా మున్నగు రోగినివారణ మగు దివ్యోషధములు.

బీదసాద లండరకును కొనుటకు అనుకూలముగ నుండును. ఈ మందు లున్నచో ప్రత్యేకము వేరొక వైద్య సాధు మవసరము లేదు. నిబంధనల ననుసరించి స్వేచ్ఛితులు గాని, మిత్రులు కాని ఒకబుడ్డి నుపయోగించి ఫలితము గాంచవగును. అనేక దృష్టాంతములు కలవు. 100-కి 80 రోగములు కుదురునని భూచీబడగలము. రోగము నిశ్చేమమగు కోరికగలచో సకాలములో రోగమును వెంచక తక్షణ మీ మందులను ప్రయోగించిన రోగి తప్పక ఆరోగ్యవంతు వగును.

విషపురుగుల సంహారి శిశి.

ప్లేగు, కలరా మున్నగు అంటురోగములు ప్రబలకుండగను, మొలకలెత్తకుండగను, ఈ వ్యాధుల ఉత్పత్తి కారణభూతమగు పురుగులను హతమొనర్చును. ఆరోగ్యమును హాళికుద్ధ్యమును కలుగచేయు ద్రావకమును త్రాగినచో లోపల విష పురుగులన్నియు నశించును. రోగము నెన్నడును రానియదు. ప్లేగుప్రాంతములందు వారందరును బాగ్రతై ఈ విషపురుగు సంహారీ కూడ నుంచుటకొనుట ఆవశ్యకము.

బుడ్డి 1-కి 0-12-0, 3 బుడ్లు 2-0-0.

ప్లేగురసము (సాల్యూషన్)

ప్లేగుజ్వరములయందును, అనుమానాస్పద మగు విషజ్వరముల వేళందును దీనిని రాసిన తక్షణము గుణ మిచ్చును. ప్లేగుపురుగులకు దూపుమాపును. తప్పకకుదురును. బుడ్డి 0-12-0, 8 బుడ్లు రు. 2-0-0.

విల్లలకుతారము.

ప్లేగువిల్లలవై ఇయ్యది వ్రాయనగు. హానిలేదు. తక్షణము విల్లలను అణచివేయును. బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 8 బుడ్లు 1-0-0.

విషపురుగులను సంహరించి ఆరోగ్యమును కలుగజేయుటకు చల్లుద్రావకము. ఎన్నినీళ్లలో కలిపినను విష పురుగులను నశింపజేయును. భూమియందుగాని, గాలియందుగాని పురుగులబాధను తొలగించును. బట్టలు, పసుపుల గదులు మున్నగువానిని ఆరోగ్యకరముగ్ఘనంతుకొనవచ్చును.

చిన్న బుడ్డి 1-కి 1-0-0, పెద్ద బుడ్డి 1-కి 1-8-0.

సోలు యేజంట:-
దక్షిణ ఇండియా.

ఎస్. వైద్య కంపెనీ,

తంత్రివిలాసం "వైద్యా" మద్రాస్. ప్రదర్శన గదులు: 2, కొండేశెట్టి వీధి, ఎస్సెనేడు, మదరాసు.

<p>మలబద్ధమునకు మంచిమందు.</p> <p>క రో లా.</p> <p>వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, ప్రతితేపురాదు, భేదులు గావు, దివము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సుపాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.</p> <p>½ పాను, 1 పాను నీసాలు నీసా 1-కి వెల రు. 2-8-0, 4-0-0.</p>	<p>ప్రే జ రు గా రి</p> <p>లీవరు టానిక్.</p> <p>వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి అజీర్తికి, చెడిన కార్య గలుగు బాధలకును, అలవలకును, అకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.</p> <p>నీసా వెల రు. 1-8-0.</p>	<p>కుల్ హ ట్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సొల్యూషన్ డై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.</p>
--	---	--

W. E. SMITH & Co., Ltd

Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో., (లిమిటెడ్)

మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవృత్తిక పేరునుదాహరించ గోరెదము

368

కాదావీడిసెలకు దరము: బహుదేశ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

అవరిశుక్రపు రక్తములను పనించు శాస్త్రములకు కీర్తిమువంటి మందు. కుదుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను, చర్మరోగములను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శ క్తివంతమైన ౪ క్తకు త్త కారిణి (28)

జనానాథసారసవరిల్లా నుది మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరమునందలి హడరగదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును శాస్త్రములను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 ట్లెన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

(జాబ్)టరు:— **పి. డి. సావంత్, 144, ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2. BOMBAY.

ఏకబాహువి ప్రశంస   ఆంధ్ర నర్తకశాళాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది పిల్లలకంటె అపూర్వము విశేషము   ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారికి

తెల 0-4-0 పొట్టిటి అధికము.   గ్రామబడినది. తెల 0-4-0 పొట్టిటి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

మో స పో కు డు

తుప్పుపట్టినయింకండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయవది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డెవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నుసయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వర్కువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

హోల్ డెబ్బల్లు:—ది సోత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

మదరాసు

(ప్రకాశించు) గోరునప్పుడు ఈవృత్తిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము.

స్వ రాజ్యము మనకు నమీవములో నున్నది

మన మెల్లరమును స్వదేశీ సరకులనే వాడ వలెను. వాటినే ప్రోత్సహ పరచుచుండవలెను. మన దేశస్థులెల్లరును మరియే ఇతరదేశముల నా మానులను వాడుకుండునట్లు చూడవలెను. స్వదేశీ ద్రవ్యమునకు దోహదము చేసి తోడ్పడవలయును. త్వరలో కంజీవరము స్వదేశీకంపెనీలో మీరు పాల్గొను టుత్తముము. భాగము 1-కి 25 రూ 300 భాగములు మాత్రమే కలవు. పెద్ద పెద్ద వాండ్రందరు దీనిలో భాగస్థులుగ జేరిరి. వరతులకు ప్రాప్తైక్తుకు ఇట్లు వ్రాయవలెను. (962)

మ్యానేజింగు డైరెక్టరు,

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
బ్రాంచి: మధుర.   కంజీవరం.

దంతచూర్ణము:—డబ్బి 1-కి 0-2-0 12-కి 1-2-0.

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోమటవలన చిగుళ్లు గట్టిప డును. చిగుళ్లునుండి రక్తము ప్రవించుచుండును. నోటదుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు, బొంబాయి.

హనుమాన్ బోరక్సు సబ్బు.

దీనియందు సంతతి కుల్యములగు వస్తువులు చేయున్న పి. చెల్లిసం బంధమగు పుండ్లు, దు రద, గజ్జి, పొడలు మొ దలగు సర్వ వ్యాధులను అత్రావ్యర్థముగా పా గగును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, నునపును, నాజ్మము యిచ్చును. అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతిబిల్లిపై మా హనుమాన్ గుర్తు బాగ్రతగా గమనింపును. (751)

రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్స్, మదరాసు.

కారణం బ:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరు జదివితీరవలయును. తెల 0-4-0 పొట్టిటి వేలు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆదివచ్చికాన లేక జన్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

శేషాశ్లేష కన్నుల, మంత్రం కులము 1-కి ...	80-0-0
కుంభమ పుష్ప కులము 1-కి ...	2-0-0
గోశోజనము, మంత్రం ,, ...	7-0-0
రసభక్తము కులము 1-కి ...	0-10-0
వచ్చకర్పూరం ,, ...	2-0-0
బాలామృతము నీసా 1-కి ...	0-12-0
తాంబూలమాత్రము, మహాసన గా నుండును 50-కి	0-8-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

అమృతార్థ వ అవలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి కాశ్యోతనుభయ నొసంగును. 219

అశోగ్యమును కలుగ జేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు వ్రాసిన రసాల భయ లేకయే ఉచితముగా పంపెదము. నైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, అరంకనిగ్రహ కౌషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.